

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARSSKRIFT

201

FORENINGEN ANKERHUS

1900

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

UDGIVET AF

Aaret 1933.

Af Magdalene Lauridsen.

—o—

Et mærkeligt skønt Aar blev 1933. Vinteren var mild og Sommeren straalende. Alt i Naturen blomstrede over al Maade. Buskene og Træerne bugnede af Frugt. Dagene var fulde af Sol, Luften af Toner. Aaret har været som en eneste Kæde af Oplevelser, de fleste glade og rige. — Og paa Ankerhus førte Aaret den ene Festdag med efter den anden. Venner, Kolleger, Slægtninge besøgte os og glædede os hver paa sin Vis. Og jeg naaede min 60 Aars Fødselsdag. Og alt det festlige jeg havde faaet Lov til at opleve i de mange gode Arbejdsaar blev som givet mig en Gang til. Jeg blev vist saa megen Venlighed og Godhed, saa megen Hæder og Ære, det Arbejde, jeg repræsenterer, saa megen Ankendelse, at jeg kun med bøjet Hoved kunde tage derimod. Men naar denne Dag og den svundne Tid blev saa rig og god for mig personlig, saa er det fordi jeg har været baaret oppe inderst inde af den Lykke og Styrke som mit Venskab og mit Ægteskab med Peter Dam har givet mig.

Naar Aaret blev saa rigt for os paa Ankerhus skyldes det jo ikke alene de mange festlige Stunder, men fuldt saa meget det gode Samarbejde med Ligesindede og med de mange unge Kvinder, de 257, vi fik Lov til at faa ind i Kredsen som Elever i Skolens Arbejde. Deraf blev de 19 dimitterede som Husholdningslærerinder, de 24 fortsatte paa 2det Aars Lærerindekursus, 32 deltager i første Aars Kursus og 47 unge Piger har været med paa Skolens 5 Mdr. Husholdningskursus.

Men ellers har Aaret jo ogsaa skaffet visse Forskydninger og sine Udvidelser. Husholdningsregensen har faaet sin „Stærkasse“, en Sidefløj med 15 smaa udmærkede Elevværelser til 2det Aars Elever, bygget ud fra „Gaarden“ som naar man paa Landet efter en god Høst søger at skaffe sig lidt mere Ladeplads ved en extra Tilbygning. Den er bygget i Forlængelse af vestre Længe i Vinkel med Staldbygningen og med Bindingsværk, køn og præsentabel. Den øverste Etage er forbunden med „Langelinje“, som nu bærer sit Navn med Rette og fra „Flyvepinden“ i Gavlen er der en pragtfuld Udsigt over mod Pedersborg Bakker og til Lundgaards Hønseri. — Det er naturligvis Hr. Langkjær, der atter har hjulpet os, og det er med hans nye funkiske Hus som Model, at Tømremester Jensen har bygget Værelserne op af Insulit, med glatte Døre, sorte Gerikter, smukt bekvemt og hygiejnisk. Ved denne Tilbygning er Sognekøkkenet kommet til at ligge midt i Huset, som det sig hør og bør og det gamle Møddingsted har maattet vige for et stort Solsikkebed.

Frk. Ebba Drewes og Frk. Olga Reppien, der i en Aarrække har været gode Medhjælpere paa Ankerhus, overtog til Maj Graasten Husholdningsskole, efter at Frk. Marie Ehrenreich, vor gode Ven og tidligere Lærerinde, var afgaaet ved Døden, og det synes, at de skal faa Lykke til ikke alene at bevare den første sønderjydske Husholdningsskole, men ogsaa føre den videre frem. — Frk. Sigrid Øther forlod ogsaa Skolen til Maj for at faa Lejlighed til at tage et længe ønsket Studieophold i England. Inger Dam Mikkelsen overtog derfor hendes Undervisning, og som Assistent i Seminariekøkkenet fik Frk. Tarp Johanne Jørgensen fra Høng, Frk. Karen Harrekilde, der siden sin Uddannelse bl. a. har studeret i Kanada, kom tilbage og overtog Undervisningen i Ø. K. og Frk. Yrsa Schiøttz-Christensen har i Sommer været Vikar i Haandarbejde og Karoline Buckhøj Margaret Lauridsens Medhjælper ved de 5 Mdr. Husholdningskursus i Skolekøkkenet.

De nye Husholdningslærerinder blev i Aar dimitteret

den 23. Marts af Husholdningsskolernes Tilsynsførende, Fru Karen Hessel, der talte smukt til de unge Lærerinder, berørte den Vemod de sikkert følte ved at skulle skilles fra Skolen og Kammeraterne, men haabede, at de havde Aanden fra Ankerhus i deres Hjerter, haabede at de ikke blot vilde føle deres Gerning som et Erhverv, men forstaa, at de skulde berede Sindene hos de unge Kvinder, der i Fremtiden blev deres Elever, saaledes at vort Land kunde gaa frem ved deres Arbejde. Lad deres Arbejde foruden at være et Erhverv blive den Samfundsopgave *at bygge et lykkeligt Land op med lykkelige Hjem.*

Fru Lauridsen ønskede paa Skolens og egne Vegne de unge Lærerinder til Lykke og vilde gerne have Lov til at sige til dem: Pas paa den kostbare Tid, pas paa at faa Din Dag og Dit Arbejde begyndt i rette Tid, pas paa, at Du ikke bliver bagefter hverken med Arbejde eller Forpligtelser eller med den Venlighed, som vi ogsaa gerne vilde give andre, ja husk, at „Morgenstund har Guld i Mund“, men husk ogsaa, at Vanskeligheder skal og kan overvindes, husk, at Hjemmet har alle gode Kræfter behov, at som Din Dag er, skal og Din Styrke være og at de største Opgaver, personlige, økonomiske, sociale ligger indenfor Hjemmets Omraader, og alt hvad Du gør, forøger Din Kraft til at gøre mere — og gid vi alle maa faa Frimodighed til at handle som vi finder rigtigst og bekende det, vi anser for rettest.

Derefter talte Folmer Dam om alle de Opgaver, der ligger foran de unge Lærerinder, og om det Ansvar de kan blive stillet overfor.

Afslutningsfesten blev som sædvanlig baade højtidelig og smuk. De fleste havde deres Forældre eller andre Paa-rørende med, saaledes havde Birte Westergaard baade sin Mor, sin Mormor og sin Farmor med. Men Festen prægedes ogsaa af *Arnak*, Pastor Olsens Datter, Gertrud, fra Grønland, der har været paa Ankerhus et Aar efter et Ophold i en sønderjydsk Præstegaard, og paa Silkeborg Husholdningsskole — og derfor ogsaa fik sit Bevis, og

som nu skulde hjem til det høje Nord for at undervise paa Efterskolen ved Egedesminde. „Avisen“ skrev om hende: Sikkert var der ingen til Stede, som kunde undlade at bevæges ved at tænke paa, at denne lille tyveaarige unge Kvinde i den rød-hvide Kjole, om hvem Skolen og alle, der kendte hende, taler saa smukt, om hvem Folmer Dam i en morsom Sang saa yndefuldt skriver:

Arnak kunde aldrig man beregne,
hendes Vej den var som Fuglens Vej,
hun var her og der og allevegne,
lige rask til Arbejd' og til Leg.

at hun skal bære en helt ny Tid frem i sit Land paa sine unge Skuldre.

Som sædvanlig har Skolen haft den Glæde ogsaa i det forløbne Aar at se mange betydende Mennesker, derimellem Fru Ingeborg Appel, Frk. Karen Jeppe, Skolekonsulent Kaalund-Jørgensen og Hustru, Statens Husholdningsudvalg m. Formanden Medicinaldirektør Frandsen, Fru Wandel og Frk. Poula Trock, fhv. Folketingsmand Mølgaard Nielsen og Pastor K. Bjerre, der læste sit Hørespil „Valdemar og Tovelille“, og mellem mange andre Udlændinge havde vi Fornøjelsen at faa Besøg af 23 Hollændere, der, under Ledelse af Frk. Heide, i Omnibil fra Holland foretog en Rundtur, af amerikanske og nyzeelandske Husholdningslærerinder og engelske Journalister, og Besøget af Frk. Stemanns internationale Kursusdeltagere er jo efterhaanden blevet en Tradition.

Og saa har vi haft et kært Besøg af gl. Venner fra England. Gartner Jacob Nielsen kom paa en Lynvisit, men hans Kone gav os et Søndagsbesøg, og paa Rejsen hjem skrev og sendte hun os en Check paa 2000 Kr. til Hjælp til vort attraaede Model-Undervisningskøkken. Ingen Under vel, at vi er taknemlige for at faa saa talende et Bevis paa Forstaaelse og gammelt Venskab — og at Eleverne hejste Flag og raabte Hurra for Fru Johanne Nielsen fra Gooden House.

Pinsen, som i Aar var saa skøn som tænkes kunde med Sommervarme, Nattergale, med alt i Blomst Frugttræer, Syrener og Guldregn gav os ogsaa paa Ankerhus den skønneste Familiefest, samlede over 70 Slægtninge fra det ganske Land i Anledning af Aarets og Slægtens mange Mindedage. Det var vidunderligt at faa Lov til at samles med sin Mors Slægt, med sin Fars Slægt, med sine Søkende og sin Mands Frænder.

Men mange vemodige Tidender har Aaret ogsaa ført med sig. Departementschef V. Aagesens Død berørte os smerteligt. Han var Husholdningssagen en god og forstaaende Ven. Og underlig vemodigt følte Ove Rodes Død, maaske fordi han ved min Mands, Peter Dams Død for 15 Aar siden skrev og bevidnede deres aandelige og politiske Fællesskab — og nu efter de mange Aars Forløb atter sendte mig Tanker og Hilsen i Anledning af min 60 Aars Dag — men maaske ogsaa fordi, at man ved hans Bortgang naturligt dvælede ved den Periode i hans Minstertid, da man af Hensyn til Krigstiden maatte regulere Priserne nedad — modsat nu, hvor man har fundet det nødvendigt at regulere Priserne opad.

Trods alt det, der uroer, giver Bekymring, streng Vinter, Kulde, Mørke kommer der dog heldigvis ogsaa Solstrejf ind i Dagliglivet, det kan der komme ved Møde med Mennesker, man holder af. Og jeg tænker her ogsaa paa den Glæde det var i Sommer at besøge svenske Venner og Kendinger i Rimforsa, i Kumlan paa Brogaard og i Stochholm, da jeg som Landbokvinde syntes jeg burde være med til den internationale Kvindekongres i Stockholm, der afholdtes under Landbokvindernes Fane. — Den Dag kommer forhaabentlig ogsaa, da Kvinder vil være stolte af at kunne samles under Hjemmenes Banner!

Kærligheden i en Kvindes Liv giver hende Styrke til at gøre Dagens Gerning. — M. L.

Marie Ehrenreich.

—o—

Marie Ehrenreich er gaaet bort! Med hende har Husholdningssagen mistet en støt og trofast Arbejder. Klog og dygtig, som hun var, ydede hun villigt og gerne af sin Viden til dem, der sad om hendes Lærestol. Mange er vi, som skylder hende Tak for god og redelig Hjælp.

Jævn og bramfri i al sin Færd vandt Marie Ehrenreich sig Venner overalt, hvor hun kom. Et elskeligt Menneske, der i sjælden Grad forstod at skabe Hygge og Tryghed om sig — saavel for sin Elevflok som for sine Venner og Kolleger.

Hun var saa ærlig og trofast i sit Venskab. Hun ejede det rette Sindelag, som Pastor K. Bjerre sagde om hende ved hendes Baare.

Frk. Ehrenreich begyndte sit Arbejde i Husholdningssagens Tjeneste for 27 Aar siden og er saaledes en af Sagens Pionerer. Det var i Kolding Omegn, ved de af Landboforeningen afholdte Husholdningskursus, hun lagde ud og fortsatte saa senere med en Række korte Kursus for Husmandsforeningerne Landet over.

Frk. Ehrenreich har desuden virket som Lærerinde paa Silkeborg Husholdningsskole, paa Aars Landbrugsskole og i en Aarrække paa „Ankerhus“ i Sorø. I 1920 fik hun sin egen Husholdningsskole i Graasten i Sønderjylland.

For Frk. Ehrenreich var det ikke tilfældigt, at hendes Virke faldt i Sønderjylland — hun følte, her laa en Opgave, som hun gerne ville yde sit til at løse, — og hun evnede at vinde og forstaa de Mennesker, hun kom til at virke iblandt — saa hendes Gerning dér har ikke været forgæves.

Marie Ehrenreich blev 64 Aar. Hun besøgte i Julen sin eneste Søster i København og blev her pludselig syg og døde under en Operation paa Rigshospitalet.

En god Kvinde og en ærlig Arbejder i Husholdningssagens Tjeneste er gaaet bort. Ære være hendes Mind!

Marence Tarp.

Ved Anna Olsens Baare.

—o—

Ogsaa Anna Olsen, den stoute, gode og forstandige Medarbejder i Husholdnings sagens Tjeneste, skulde vi miste, hende der betød saa meget for sin Slægt, hende som fik Lykke til at gøre et godt og paaskønnet Arbejde i Ungdoms- og Aftenskolen i Tønder Amt, hende som glad, erfaren og moderlig gik ind i Arbejdet paa Sorø Højskole, da Hr. og Fru Wille Jørgensen overtog denne i Foraaret. — Det var en Halsbetændelse, der efter kun et Par Dages Sygdom blev hendes Død. Vemodige og bedrøvede samledes man om hendes Baare inde i Sygehusets Kapel, inden hun skulde føres hjem til Odsherred og ved den lille smukke Højtidelighed førte Kandidat Enrico Bjerre Ordet og udtalte:

— Naar vi i Dag er samlet om Anna Olsens Baare, da er det, der opfylder vort Sind: Sorgen. Men jeg føler mig overbevist om, at vi, som kendte Anna Olsen, at vort Sind vil fyldes med Tak, naar vi tænker tilbage paa hende og i Fremtiden mindes hende, fordi det inderste i hendes Væsen var Godheden. Hun var ikke smaalig eller misundelig, men vilde gerne, at vi alle skulde være glade. Hun var taknemlig, kunde fryde sig over en Sejltur nedad Susaaen eller over en Aften at komme til Ankerhus, hvor hun jo havde været saa meget. Anna Olsen var taktfuld, ejede noget af den Dannelse, som Livet giver en. Hun var ægte og sand, der var noget hos hende, der var i Slægt med den danske Muld, hvoraf hun var runden. Det, der er saa typisk for os danske, nemlig Skæmten, det at kunne skæmte med Livets store Spørgsmaal, men ofte saaledes, at der ligger en Taare i Øjenkrogen, var ogsaa hendes Eje. — Hun elskede sit Land, Danmark, og da særlig Odsherred, hvor hun nu skal stedes til Hvile. — Der er sagt: „Der skal en stor Kærlighed til at favne Danmarks Herlighed“. Anna Olsen ejede noget af denne Kærlighed, og den var med til at gøre hendes Liv rigt, som Kærligheden altid gør det, fordi den faar os til at glemme os selv. — Hun fik ikke Lov til at opleve flere Somre, men er nu gaaet ind til den evige Sommer „hvor Høsten omfavner den smilende Vaar“.

Vi beder i Fadervor om, at Guds Rige maa komme, og deri ligger ikke alene, at det maa komme engang i Fremtiden, naar vi dør, men ogsaa, at det maa komme hernede paa Jorden. Det ser vi af den Bøn, der kommer

lige efter „ske din Vilje som i Himlen saaledes ogsaa paa Jorden“. Anna Olsen var med til at arbejde for, at Guds Rige maatte komme. — Og det er jo egentlig det, der er vor Opgave, vi som er Kristi Disciple. — Hun fik Lov at gøre en Indsats i Livet.

— Den Tro, der var Apostlenes Tro, Trosbekendelsen, er jo rig, men naar Døden kommer, er det vel særligt det sidste i den, vi hæfter os ved, nemlig dette, at vi tror paa Syndernes Forladelse, Kødets Opstandelse og det evige Liv. — Det er jo saadan, at selv om Menneskeord kan være rige, saa kan de dog maaske rokkes, men Guds Ord staar evig fast. Naar Vorherre siger, at han vil give dem, der tror paa ham, et evigt Liv og de skal i al Evighed ikke fortæbes og ingen skal rive dem ud af hans Haand, da kan vi trygt tro dette, at da skal vi „naar Striden er stridt og Døden er lidt“ komme ind i Paradisets Have, hvor Synd og Sorg ikke er. Og Kristus har jo selv sejret over Døden og han skal oprejse Dødens Slægt (som vi jo alle tilhører) paa den yderste Dag.

— Til Slut bliver da tilbage kun en Tak til Vorherre, fordi han gav os Anna Olsen. Og vi som er tilbage, og da særligt hendes Søkende, vi kan have godt af at mindes de Ord, som Vorherre sagde til sine Disciple, da han for til Himmels, dette: Jeg efterlader jer ikke faderløse, men jeg vil sende jer Trøstermanden, den Helligaand, som skal trøste jer i al eders Nød.

Guds Veje er jo ikke altid vore Veje, og vi kan have svært ved at forstaa dem, men naar alt er tænkt og alt er sagt og overvejet, bliver vi vist nødt til at sige med Job: Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet!

Vor Herres Jesu Kristi Navn, Gud vor Faders Kærlighed og den Helligaands Samfund være med os alle. Amen!

Aarsmødet.

—o—

Foreningen Ankerhus holdt som sædvanlig sit Aarsmøde den første Lørdag og Søndag i September (2. og 3. Sept.)

Dagen oprandt med Solskin og godt Humør, Deltagerne stævnedes til allerede fra Morgenstunden og efterhaanden som Dagen gik, blev det et stort Tal, og de kom fra alle

Landets Egne. Det blev et meget festligt Møde og prægedes naturligt af Aarets store Begivenhed, Fru Lauridsens 60 Aarsdag. Det var næsten at leve Fødselsdagen om igen. Fru Lauridsen havde da ogsaa bedt Foreningens Medlemmer som Gæster i Anledning af nævnte Fødselsdag, da kun et Faatal kunde være med paa selve Dagen.

Lørdag Eftermiddag benyttedes til at drøfte „det sidste nye“ og se, hvad der i Aarets Løb var sket af Forbedringer og Fornyelser paa Skolen. — Fællesspisningen baade Lørdag og Søndag formede sig fornøjeligt, Taler og Sange vekslede, Fru Lauridsen talte for de jubilerende Hold, hvorfra der bl. a. var kommet til Stede Margrethe Jespersen, Billum, Margrethe Clausen, Jordløse, Marie Andersen, Aagerup, som har været Elever for 25 Aar siden. Af de 20 Aars Jubilarer var der Jensine Albrecht, Aarhus, Marie Bregne født Jensen, Helsingør, Marga Stubbe Teglbjerg og Formanden, Margrete Pedersen. Fru Lauridsen takkede hjerteligt for den store Gave, der af Foreningen var blevet hende overrakt paa Fødselsdagen og udtalte sin store Glæde over, at Gaven var blevet givet til Udstyrelse af det Undervisningskøkken, der var hendes Ønske og Haab. Frk. Tarp talte for Frk. Pedersen, der holdt dobbelt Jubilæum, idet det var 20 Aar siden Frk. Pedersen sluttede sin Uddannelse og paabegyndte sin Lærerindevirksomhed paa Ankerhus — og overrakte hende en stor Buket dejlige Roser.

Lørdag Aften var der selskabelig Samvær som sædvanlig og det var festligt at se Skolens forskellige Hold Elever i deres smukke Arbejdsdragter komme marcherende syngende og illustrerende, hvorledes bl. a. en Husholdningskonsulent hurtigt kan rykke ud med fuld Oppakning, hørte Visen om „Ankerhus-Hattene“s Tilblivelse og saa 10 smaa Ankerpiger blive til „ingenting“ og til 10 søde Piger igen. — Den smukke Dag sluttede i Seminariegaarden med Fakkeltog og Sang.

Søndag Morgen — efter at Gæster og Elever paa Plænen foran gl. Ankerhus havde sunget Morgensang — blev der holdt Generalforsamling i Skolestuen. Formanden af-

lagde Beretning om Foreningens Virke i det forløbne Aar og fremlagde Regnskabet, der viste et pænt lille Overskud.

Til Bestyrelse genvalgtes Formanden, Frk. Margrete Pedersen, Frk. Teglbjerg og Frk. Tarp med Akklamation. Nyvalgt blev Fru Alice Dittmann, Snesere, i Stedet for Frk. Haslund, der ikke ønskede Genvalg. Bestyrelsen bestaar desuden af Fru Gudrun Hansen, Tystofte, Frk. Ingeborg Mayland-Smith, Odense, og Frk. Ingefred Juul Andersen, Ejby. Som Revisorer genvalgtes Frk. Oda Clausen, København, og Frk. Geertsen, Sorø. — Under Eventuelt drøftedes Fordelene ved een Dags Møde. Man enedes dog om at tage Lørdagen med, men lægge Programmet lidt om. Man bestemte, at man først skulde samles Lørdag Eftermiddag til Middagen Kl. 6, holde Generalforsamling Søndag Formiddag og have Resten af Søndagen til frit Samvær. —

— Til Slut drøftedes Betydningen af at faa oprettet gode Skolekøkkener Landet over og den Betydning Husholdningsundervisning i det ottende Skoleaar kunde faa.

Om Eftermiddagen talte Forfatterinden Fru Valborg Dahl stemningsfuldt om Selma Lagerlöf, Fru Ingrid Saxtorph sluttede Eftermiddagsmødet med et Foredrag om Christian IX's Dronning, Louise, som findes gengivet andet Steds i Aarsskriftet.

To gode Dages Samvær var dermed slut.

p.

Husførelse før og nu.

—o—

Naar vi tænker paa den Tid, der ligger et halvthundrede Aar tilbage, vil vi finde mange Lighedspunkter med vor egen Tid — og finde, at de Opgaver, der da laa for Husmoderen, de ligger der nu igen og næsten paa samme Maade. Dengang var der ogsaa trange Tider for Landet og for Landbruget, og Afsætningsforholdene svigtede. Der maatte lægges om til en helt ny Driftsform, der krævede

en kraftig Anspændelse, et energisk og dygtigt Arbejde og en meget nøjsom Levefod. Det var en Bølgedal, men det gik opad og fremad og der naaedes meget, langt mere end vi vist rigtig forstaar. Det er med megen Vemød man ser, at det, som vore Fædre og Mødre har ofret og stridt for, saa brat er slaaet ned.

Vi er igen i en Bølgedal, der lukkes atter af for vore Varer paa det ene udenlandske Marked efter det andet, vi maa lægge om og indrette os paa andre Forhold. Der kræves igen en kraftig Anspændelse, megen Dygtighed og Nøjsomhed, om det atter skal bære frem til lysere, bedre og *redeligere* Tilstande.

Husmoderen staar tildels med den samme Opgave nu som dengang. I vanskelige Tider kaldes der paa Husmoderen og selv om den Opgave, der stilles Husmødrene nu, er den samme som for 50 Aar siden, stilles den paa en lidt anden Maade. Opgaven er at skulle klare sig nu som dengang hovedsagelig med det Landet, Landbruget, selv kan frembringe. Opgaven er for saa vidt lettere, som den Omlægning, der kræves, giver Husmødrene finere og mere smagende Produkter at arbejde med — men der kaldes ligesaa stærkt paa Omtanke, Sparsommelighed og Økonomi.

Det, der skete dengang (1880—90) var en Omlægning fra Kornudførsel til Smør- og Flæskeudførsel. Takket være Andelsbevægelsen blev disse Produkter ført frem i en saa god og ensartet Vare, at det bare gjaldt om for Landbruget at kunne fremskaffe og undvære mest muligt til det udenlandske Marked. Derfor forsvandt Smørret og dermed ogsaa den søde Mælk fra mange Hjem, og Margarinen og den centrifugerede Mælk gik ind i Stedet for. Det var et Offer, der blev bragt. Nu er Forholdene saadanne, at vi maa bytte tilbage, og det er et økonomisk Offer — men smagsmæssigt og ernæringsmæssigt er det et Gode. Og — lad os ikke glemme dette — maaske den eneste lyse Side ved Sagen. Dette Bytte volder ikke i Husholdningen praktiske Vanskeligheder. Mælken — sammen med Mel og Gryn giver solid og billig Kost. Vore gode Mælkeretter maa igen

i Højsædet, og Landhusmoderen af i Dag maa, om ikke som tidligere servere Grød 3 Gange om Dagen, saa dog vide, at Mælk er et første Rangs Fødemiddel. Ej heller maa det glemmes, at Mælk giver god og sund Drik — enten den gives kold, isafkølet eller kogende. Købmandsvarerne, de udenlandske Varer, kræver vor Økonomi ogsaa nu holdt mest mulig udenfor Landhusmoderens Enemærker. Det kan Mælken være med til — den kan spare paa Kaffe og Theforbruget, der er blevet altfor stort. Kaffen og Teen vil vi nødigt helt slippe, den kan undværes, men er jo i mange Tilfælde et oplivende Moment, hvis Værdi man ikke helt maa underkende. Af andre Købmandsvarer er der Salt og Sukker. Nu er Sukkerforbruget stort — det var ikke ret stort for 50 Aar siden — til Gengæld var Saltforbruget meget større. Der vil vi ikke bytte tilbage og behøver det heller ikke. Det store Saltforbrug skyldtes det stærkt brugte Sulekar. Vi bruger maaske nok ligesaa meget Kød nu, men vi indretter os paa en lidt anden Maade. Den Gang faldt Indslagtningen en eller to Gange om Aaret — sædvanligvis i Efteraarstiden, og i den Periode var der saa fersk Kød til Raadighed. Resten af Aaret var der saa Sulekarret at ty til. Skulde der skaffes ekstra eller lidt Ferskmad til Afveksling, maatte et eller andet Fjerkræ lade Livet. Ja — og saa var der Spædkalvene, som Husmødrene dengang forstod at udnytte og værdsætte. Nu indretter vi os lidt anderledes. Vi er ikke bange for at slagte paa andre Aarstider, og der er ikke saalænge imellem Slagtingerne — Kødet behøver ikke at saltes saa stærkt og vi faar et bedre og mere velsmagende Produkt. Tillige har vi nu i Henkogning et Hjælpe middel til at holde Ferskmad over et længere Tidsrum.

— Med Mel og Gryn var det saaledes, at man sendte Rug, Hvede, Byg og Havre til Møllen, og fik det malet til Mel og Gryn. Melet, man fik frem, var grovere formalet, og det var ikke sigtet, ihvert Fald ikke saa ofte og det var aldrig ret fint sigtet. Nu staar vi med Mel saa fint formalet og saa fint sigtet, at det er forringet baade ernærings-

og smagsmæssigt. Kun med megen Møje og Besvær fremkaffes nu det langt værdifuldere grove Hvedemel og Sigtemel. Kan denne økonomisk vanskelige Tidsperiode, vi er inde i, hjælpe os til at faa det grove Mel noget frem igen, er det bare et Gode. Det er udmærket brugbart til Baging saavel af Brød som til Formkager o. a.

Med Undtagelse af Salt og Sukker, maaske Kaffe og The, skulde Landhusholdningen kunne føres nu som dengang ved Selvforsyning. Det er det, der kræves af Landhusmoderen. Det, der er til Raadighed, er Kornprodukterne, Kød, Mælk, Fedtstoffer (Smør og Fedt) og der er tillige Æg, Kartofler og Havesager. Haven giver sit store, værdifulde Bidrag, og her er et Omraade, hvor der ogsaa er flere og bedre Varer til Raadighed og Variation end for 50 Aar siden.

Den danske Husmoder lægge da al sin Viden, Energi, Dygtighed og Vilje ind som sit Bidrag til at føre vort Land frelst og fremad nu, som for Aarene tilbage.

Marence Tarp.

Karen Harrekilde siger: Nu gælder det om at faa Frugt og Grønsager med ind i den daglige Kost, for vi har dem haardt Behov. Og vi skal ogsaa have en Del frem af dem som „Raakost“, som en ekstra Tilsætning til Maden. Men saa skal de rives el. findeles stærkt, navnlig Grønsager, et Raakostjern maa vi have dertil, og de kan eventuelt gives som Salat, i en Marmelade, som Paalæg eller som Forfriskning.

Inger Dam Mikkelsen hævder, at nu som før skal der laves Sødmost, Æblemost, og jo bedre Frugt, des finere Most. Æblerne skal raspes, afpresses og Saften klares. Det kan gøres med en vis Mængde af Garvesyre og Husblasopløsning. Den klarede Most pasteuriseres i Flasker og opbevares koldt. Er en herlig Drik, ogsaa ved festlige Lejligheder.

Ungdoms- og Aftenskolen.

—o—

Ifølge de Beretninger, der er indkomne gennem Skole-
direktionerne vedrørende Husholdningsundervisningen i
1932—33, har der været undervist 9145 Deltagere i 486
Hold af 187 Lærerinder.

Deraf i Vinterhalvaaret 474 Hold med 8963 Deltagere
i Sommerhalvaaret 12 " " 182 "

Af disse er:

331 Hold undervist i Skolekøkkener (kun 12 % paa Landet).
51 " " i Skolestuer,
39 " " i Forsamlingshuse,
25 " " i private Hjem,
40 " " i andre Steder.

Af Deltagerne var:

3789 mellem 14 og 18 Aar,
3790 " 18 " 25 "
1287 over 25 "
279 ikke opgivet.

1426 var Døtre af Arbejdere,
779 " " " Tjenestemænd,
1591 " " " Haandværkere,
893 " " " Handlende,
1832 " " " Landmænd,
1472 " " " Andre,
1152 ikke opgivet.

2818 var hjemme,
2980 " i tjenende Stilling,
2094 " paa anden Maade selverhvervende,
677 " gifte,
576 ikke opgivet.

200 Kursus er afholdt af Kommuner,
144 " " " af Husholdnings- og Husmoderf.
35 " " " af Landbo- og Husmandsforeninger,
34 " " " af Aftenskoleforeninger,
73 " " " af Private, Andre og ikke opgivet.

Undervisningen fordeler sig paa de forskellige Amter som følgende:

Københavns	Kommune	80	Hold	med	1659	Deltagere
Københavns	Amt	25	"	"	489	"
Gl. Roskilde	"	1	"	"	20	"
Frederiksborg	"	28	"	"	442	"
Sorø	"	33	"	"	638	"
Holbæk	"	30	"	"	485	"
Præstø	"	20	"	"	377	"
Bornholms	"	3	"	"	45	"
Mariho	"	31	"	"	660	"
Odense	"	16	"	"	349	"
Svendborg	"	35	"	"	541	"
Assens	"	3	"	"	48	"
Aalborg	"	21	"	"	465	"
Hjørring	"	19	"	"	292	"
Viborg	"	11	"	"	230	"
Thisted	"	4	"	"	60	"
Randers	"	18	"	"	410	"
Aarhus	"	11	"	"	162	"
Skanderborg	"	5	"	"	124	"
Vejle	"	12	"	"	270	"
Ringkøbing	"	12	"	"	237	"
Ribe	"	24	"	"	482	"
Sønderjylland	"	44	"	"	660	"

Den første fastlønnede Ungdoms- og Aftenskolelærerinde.

— 0 —

Det er Sorø Amts Skoleraad, der har Æren af at have givet Ungdoms- og Aftenskolen sin første fastlønnede Lærerinde; det er Frk. Kisse Møller, der af Skoleraadet er antaget til paa Frederiksberg ved Sorø, i Ringsted og Slagelse at undervise indtil 500 Timer inden for Vinterhalvaaret for en Løn af 1440 Kr. der er baseret paa 400 Timers Undervisning med det normale Tilskud paa 2,40 Kr. + det halve af det forhøjede Tilskud, beregnet efter 4 Timers Undervisning 5 Dage ugentlig, paa Betingelse af, at hun personlig eller ved en af vedkommende Skoledirektion godkendt Assistent forestaar Undervisningen ved nævnte Skoler — og hun er allerede i Gang med to Medhjælpere. — „En saadan Ordning kan blive af største Betydning, besparende for Amterne, fordelagtig for Kredsene, rar for Lærerinden og god for Eleverne.

Dronning Louise.

Af cand. mag. Ingrid Saxtorph.

—o—

Den femtende November 1933 var det Halvfjerdsaaarsdagen for Christian IX.s Tronbestigning i Danmark eller, som det hedder, for det glyksburgske Dynastis Tiltræden, og det kan da synes rimeligt at dvæle ved dette Dynastis Stammoder, Ghr. IX.s Dronning.

Prinsesse Louise var i den modne og lykkelige Alder af 46 Aar, da hun blev Danmarks Dronning. Hun havde været gift i 21 Aar og opdraget tre Sønner og tre Døtre. Den yngste var endnu kun fem Aar gammel, men af de ældste havde allerede to, skønt purunge, forladt Forældrehjemmet: Sønnen Vilhelm for, under Navn af Georg I, at blive „Hellenernes Konge“, og Datteren Prinsesse Alexandra for at ægte Arvingen til det da nylig oprettede indiske Kejserrige og til England, Prinsen af Wales, Dronning Viktorias Søn Edward. Hvor man kan forestille sig Moderens Glæde ved at se sin smukke Datter paa en Plads, hvor hendes sjældne Skønhed just var af saa stor Værdi.

Og omtrent paa samme Tid, i Foraaret 1863, havde Prinsesse Louise indviet Diakonissestiftelsen i København (det var i Smallegade Nr. 63; først i 1875 flyttedes den til det nuværende store Bygningskompleks paa Peter Bangs Vej).

Disse to Linjer i Prinsessens Interesser: Hjemmet og det kristelige Hjelpearbejde i Sygepleje og andet, fortsatte Dronningen. Hendes lykkelige Hjem blev, foruden et Tilflugtssted for Børnene, et Slags Symbol for hele Befolkningen; ikke blot for den lille Kreds af hofinteresserede, der i Embeds Medfør eller af Snobberi altid flokkes om en kongelig Familie, og det var egentlig *det gode Hjems Princip*, som Dronning Louise søgte at gennemføre i hele sin offentlige Virksomhed.

Derfor var det givet, at det blev Børnehjem og Asyler, der først og fremmst kom til at nyde godt af Dronningens Støtte (og som ofte betaltes af hendes egen Pung); man maa huske, at de første tredive Aar af hendes Regeringstid eksisterede der kun en meget haardhændet og snæversynet Fattiglov, hvorfor saa uhyre mange Tilfælde af Nød faldt inden for den private Godgørenheds Omraade. I Børnehjemmene og Asylerne søgte Dronningen at hjælpe de Børn, der var uden Mor, — men man kan næsten sige at

hun i Diakonissestiftelsens Oprettelse ogsaa søgte at hjælpe de Kvinder, der var uden Børn, og som dog følte Kald og Evne til en hjælpende Modergerning.

Paa kristelig protestantisk Grundlag tager Diakonissen sig af Børn, af Syge, fængslede og nødstedte. Efter en Prøvetid med Uddannelse i Sygepleje, Husgerning, Syning og enkelte andre Fag følger en Indvielse, hvor Diakonissen aflægger Løfte om Troskab i Gerningen og Lydighed overfor foresatte. Hun bærer derefter en bestemt Uniform, modtager aldrig Betaling af dem hun hjælper, men faar det nødvendige fra „Moderhuset“. Hvis hun forbliver i Arbejdet (hun *har* nemlig Ret til Udtrædelse og Ægteskab), skal hun arbejde, saalænge hun overhovedet kan; men efter den Tid hjælpes og passes hun indtil sin Død. — Ikke Enkeltpersoner, men det store System; ikke verdslig Størhed, men Troskab og Ydmyghed, er Diakonissearbejdets Hemmelighed; og dets Medlemmer lærer paa Kristendommens Grund at fornægte sig selv for kunne hjælpe dem, der er i Nød. Men ved Dronningens Protektion gik der en Slags Mode i denne Sag, og mange fornemme Familiers Døtre gemte deres Familienavn bag Diakonissekappens Søstertitel.

Dronningens personlige Optræden vandt hende mange Venner. Skønt hun i sine yngre Dage havde holdt sig fjernt fra Karoline Amalies Grundtvigianisme som fra Frederik VII. Folkelighed (især i Grevinde Danners Skikkelse), havde hun selv stor Naturlighed samt den Sikkerhed, som smukke Mennesker ofte er i Besidelse af, hun var aldrig ufri, og hun var ikke genert. Dertil kom, at hun i sin personlige Godhed havde svært ved at regne med menneskelig Ondskab og Beregning, — den, hun selv stod ganske fremmed overfor. Hendes egen Venlighed var altid ærlig og velment; Dronningens Sind var saa rigt, at hun „havde Raad“ til at interessere sig for de Menneskeskæbner, der faldt paa hendes Vej.

Og at hun i et og alt var saa ukunstlet, kom vel af, at hun selv var et lykkeligt Menneske. Lykkelig ved sin Ægtefælle, sit Hjem og sine Børn. — Naar Droning Louises yngste Søn, Prins Valdemar, endnu i sin høje Alder kan ses om Søndagen paa en almindelig Tilhørerplads i Gentofte Kirke, er det gammel Sædvane fra hans Hjem. Naar Hoffet tilbragte Sommeren paa Bernstorff, fulgtes den kongelige Familie ad i Kirke, og det var Alvor med deres Deltagelse i Menighedslivet. Det hvide Bernstorff Slot har

over Indgangsdøren en latinsk Indskrift, der betyder: „Et Fristed for hæderlig Hvile i Arbejdets Pavser“, og som saadan opfattedes Stedet ogsaa af hele Familien — og vist ogsaa af Omegnen. Men naar der ventedes de store Besøg, flyttede Hoffet til Fredensborg. Her holdtes de store Hof-fester, naar de kronede Hoveder blandt Svigerbørnene kom „hjem„: Englands Konge, Ruslands Czar, den kæmpestore Alexander III., og en af Mitteuropas rigeste Fyrster, Hertugen af Cumberland. Har man haft Lejlighed til at bese den saakaldte Marmorhave tæt opad Slotsbygningen i Fredensborg, forstaar man, at ogsaa dette Sted kunde være et „Fristed for hæderlig Hvile i Arbejdets Pavser“ —. Her mellem de tætte Buxbomhække, paa de hvide Marmorbænke, kunde man finde Hvile foran duftende Rosenbede og i Skyggen af Platanerne, selv om man var Selvhersker over alle Russere.

Og Sjælen i dette Hjem var stadig Droning Louise. Det er karakteristisk, at da Hørelsen med Alderen svigtede, blev hun ikke derfor, som saa mange andre, mistroisk; til det sidste bevarede hun sit milde Sind.

Det fortælles, at Droning Louise engang, i Anledning af et uheldigt Fotografi, sagde: „Aah, det gør jo ikke saa meget om hundrede Aar, hvordan vel jeg har set ud“—, og det er jo ganske sandt: Gennem Droningens Arbejde og gennem Mindet om Droningens Virke lyser hendes aandelige Billede for Efterslægten som den, hun var: en Moder, der gjorde alt for sine Børn, og som da hun sattes paa en ansvarsfuld og iøjnefaldende Post, søgte at føre, Modergerningen ud til et helt Folk.

De, der gik bort.

—o—

Inden det nye Aar gik ind, umiddelbart efter, at det sidste Aarsskrift var trykt, døde Bogtrykker Nielsen, som i de mange Aar paa saa udmærket en Maade har hjulpet os med at faa Aarsskriftet frem. — og Marie Ehrenreichs Tid blev ogsaa slut. Men hun fik saadan en smuk Afslutning paa sin Skolegerning i Graasten, samledes sammen med sine Elever og Venner den sidste Aften før Jul, fik sagt dem Tak — og de hende.

Mors særprægede Broder, Laust Eskildsen i Sinding, døde først i det nye Aar — med hans høje Alder var det blot naturligt, men hvor han alligevel savnes. — Og den kære Faster Anna i Kolding, Peder Lauridsens Hustru, gik ogsaa bort. Der var over hende, som over hendes smukke Hjem og hendes Barndomshjem paa Skodborghus, noget egent, noget fortryllende.

Ellen og Inger Dam Mikkelsen maatte friste den store Sorg at miste deres yndige og dygtige Mor, der overlegent styrede sit store Hus, som vi med stor Respekt saa hen til, ogsaa som Datter fra „Fællemark“ — og nu, lige ind under Jul har de ogsaa mistet deres prægtige Far, men saa kønt, at de begge, kort før deres Død fik besøgt deres Børn.

Vinteren tog ogsaa Anna Rings kære Broder, Kunstmaleren Svend Ring, umiddelbart efter at han havde haft den store Glæde og Opmuntring at faa en Udstilling afholdt af sine Billeder og for disse høstet megen Anerkendelse.

Og Fru Juliane Blicher Hansen, der i sin Tid havde Vældegaard Husmoderskole, som levede saa nær sammen med sin Datter i Norge, blev det ogsaa Slut for. Og Fru Eline Eriksens Datter, Astrid, døde fra sin Mand og Søn efter et haardt Sygeleje, hende, der som yngre havde haft den Oplevelse at være Mejerske for Kong Georg i Grækenland. Ved hendes Død blev Minderne fra hendes Moders Tid saa stærke og levende.

Uendelig vemodigt var det at modtage Budskabet om Gerda Hellgren Frederiksens Død, uforstaaeligt, at denne unge, søde og dygtige Kvinde for hvem Livet synes at ligge saa lyst og lykkeligt, skulde dø. Hun, der for kort Tid siden havde taget sin Husholdningslærerindeuddannelse med Udmærkelse, havde Plads som Lærerinde paa Holbæk Husholdningsskole, hun, som lige var blevet forlovet med en prægtig ung Mand — men det var ogsaa underlig vemodigt at erfare, at Gerda Hammer var død.

Og Frk. Boldsen har haft den store Sorg at miste baade sin kære Søster Ingeborg og sin yndige kloge Mor, der saa stærkt prægede det smukke harmoniske Liv, der levedes

paa „Aabjerggaarden“. — Og hvor har mange ikke sørget over Anna Olsens Død, men der var noget trøsteligt i at erfare, at hun havde naaet som Husholdningslærerinde at gøre en Indsats, det vidnede de mange smukke med dannebrogfarvede Silkebaand prydede og signerede Kranse, der kom til hendes Baare fra Sønderjylland, deriblandt fra Tønder Amts Skoledirektion.

Og saa skulde vi miste Pastor Axelsen Drejer. Hans Død bragte Sorg viden om, og som han savnes i Pedersborg Kirke. Vi ved, at han lyttede efter Aftensangen fra Ankerhus, at Tonerne derfra ofte naaede ud over Søen til hans Stue, at han saa efter vore Lys. Og da vi vemodige samledes med vore unge Morgenens efter hans Død for at hejse Flaget halvt op for ham, prøvede vi paa at lade Tonerne lyde igen over Pedersborg Sø med Sangen „Der er en Vej, som Verden ikke kender—“.

Af Byens noble Borgere døde Direktør A. Topp, i hvis reelle Købmandsforretning vi i sin Tid foretog vore første Indkøb og hvis Navn alle vore Elever kender fra vor udgivne Regnskabsbog. — Og Jens Olsen, den sidste af den stoute og betydelige Søkendeflok fra Landsgrav, er ogsaa gaaet bort. Og hans Datter Ellen, vor gl. Elev, har mistet sin gode Mand. Og Aviserne har bragt Bud om, at den bøhmiske Pastor Sustr, som saa mange Danske har været glad for at besøge i Prag og faa Besøg af, er død, at den betydelige norske Landhusholdningslærerinde, Frk. Marie Bye, døde efter en Kørselsulykke, til Sorg ogsaa for os.

Og hvor mange af vore tidligere Elever har ikke ogsaa mistet deres Kære, saaledes Anna Jeppesen, Gadstrup, sin redelige, kloge og gode Fader, Fritze og Signe Momsen deres prægtige Far, Ulla Holmberg sin Mand — og nu ind under Jul døde Sigrid Hansen fra Nakke, en af vore første Lærerindeelever.

Med Tak vil vi ære og værne deres Minde.

M. L.

Cykletur fra London

via Paris, Belgien, Holland til Stubberupholm.

—o—

Den store vide Verden kan Ungdommen i vore Dage faa besøgt som ingensinde før, nogle tager den som Vandrefugle, men Gudrun Clausen sammen med sin Kæreste, der studerede Landbrug i England, og nogle gode Kammerater var saa fornuftige at indtage den pr. Cykle, og derom fortæller hun bl. a.:

Det var en vidunderlig Tur, som vi altid vil tænke tilbage paa med Glæde. Hele Turen fra London og hjem tog 26 Dage. Vi havde da cyklet ca. 2000 km.

Vi medbragte 2 Telte, 4 Soveposer, Tæpper, Køkkenredskaber, Primus og kun de allernødvendigste Beklædningsgenstande. Det var en herlig Sejltur over Kanalen, vi gik i Land i Boulougne og mærkede straks, at vi var kommet til et nyt Land, hvor Cyklen var en Sjældenhed.

Naturen var meget smuk, vi kom igennem Vinbjerger.

Paris er en pragtfuld og storslaaet By. Herfra tog vi til Versailles, videre, syd om Paris, til Reims med den smukke Domkirke, som der endnu bygges paa efter Krigens Ødelæggelse.

I Belgien er det ejendommeligt at se de store pyramideformede Bjerge, der er dannet af Affald fra Kulminerne.

Snart naar vi den hollandske Grænse, og nu er der fladt Land, ikke en Bakke saa vi i Holland. Holland er det Land, vi syntes bedst om, alle Vegne mødte vi de flinke Hollænderes Gæstfrihed. Saa gik Turen gennem skovklædte Egne mod den tyske Grænse.

De første Dage kørte vi gennem Kulmineegne, ellers var det nordtyske Landskab ensformigt og kedeligt.

Mellem Hamburg og Flensburg boede vi hos en tysk Landmand, og her fik vi Lejlighed til rigtig at høre, hvordan en Nationalsocialist saa paa Fremtiden. De dyrker Hitler som en Gud. Gennem Flensborg ilede vi nu mod den danske Grænse, det var med taknemlige Følelser, vi kørte mod vort kære Fædreland igen.

Efter at have gennemført en saadan Tur uden Uheld af nogen Art og fyldt af de mange interessante og skønne Indtryk, fyldes vi med Tak over igen at være hjemme, og vi sander det gamle Ord: Øst, Vest, hjemme bedst.

Smaatræk fra en Norgestur.

—o—

Norge øver en vis Tiltrækning paa de fleste Mennesker — og det skyldes naturligvis Norges storslaaede Natur — sikkert ogsaa af den Grund var der mange Husholdningsmennesker, der gerne vilde med til det nordiske Studiekursus for Husholdnings- og Skolekøkenlærerinder som Foreningen »Norden« lod afholde oppe i Norge i Sommer fra den 26. Juni til den 3. Juli. Der var ogsaa lagt et ganske udmærket Program — som overgik vore Forventninger. Forstanderinde Frk. Elgstrøm var vor Fører og tog da ogsaa imod os paa Skibet, da vi skulde rejse — helt spændende at se hvem der kom med — vi var 12 gamle Ankerhusere. Man kommer jo straks i en festlig Stemning, naar man skal ombord paa et Skib og har en lang Sejltur for sig — ved Afgangen var der vældigt Røre — bl. a. var der en Sømand, som vilde have Hyre ombord og som maatte smides fra Skibet og puttes i »Salatfadet« — vi fik at vide, at det var »Fætter Larsen« — og det gav Samtalestof paa den første Del af Turen. Passerede Kronborg ved Solnedgang — en smuk Afsked — Sejlturen gennem Oslo Fjord tog 4 Timer — og den er jo berømt for sin Skønhed — Det er ogsaa en Nydelse af Rang at sejle mellem alle de Smaaøer og med de høje Fjelde i Baggrunden — morsomt at se hvor Folk har travlt med at laane Kikkert hos hinanden og farer fra den ene Side af Skibet til den anden for at faa det hele set. Da vi nærmede os Oslo var der paafaldende flagsmykket og Grunden var Prins Olavs 30 Aars Dag. I Oslo blev vi modtaget af vor norske Fører paa Turen, Hr. Sekretær Backer og Konsulent Frk. Dina Larsen, Formand for Landslaget for Husstillelærerinder. Alle Gæsterne (25 svenske, 25 finske, 25 norske, 2 Islændinge og 25 danske) var ventet til Aabningsfest paa Stabekk (Norges Husholdningsseminarium), blev der modtaget i Hallen af Kursusets Leder Frk. Wencke-Nissen (som vi var meget begejstret for og som var ubeskrivelig til at klare alle Skær). Rektor Melby (fra Oslo) talte til os, meget agtværdigt om det huslige Arbejde — sagde bl. a. at som 'selverhvervende Kvinder er de med til at lægge Torpedo under Hjemmet — men som Husstillelærerinder er de med til at raade Bod paa dette og hævde Kvindens Stilling i et højere Plan. Derefter samledes vi i Spisesalen til en nydelig Velkomstmiddag. Maden blev serveret dels af 1ste Aars Elever i blaa Kjoler og dels af Husholdningselever i blaaternede Kjoler. Paa Væggene hang Billeder af forskellige Mænd og Kvinder — alle havde de udgivet Koge- og Husholdningsbøger, bl. a. Eventyrforfatteren Asbjørnson — vi saa senere et Eksemplar af hans Kogebog.

Det var interessant at se den store Skole med alle de mange praktiske Indretninger — den nye Afdeling, der er bygget paa i saa mange Aar er ikke helt færdig endnu — den gamle Afdeling var

meget smagfuld og hyggelig. Rundt omkring mødte vi forskellige Inskriptioner, paa Laboratoriet »Søl ikke«, i en af Spisestuerne stod der »Vet vi ej godt at si' om vor næste, da er at tie det allerbedste«.

Det egentlige Mødested var lagt til Hurdals Turisthotel og det skulde naas samme Aften, men Husholdningslærerinder er jo vant til Tempoet, kørte med Toget til Minnesend St., dejligt at skulle ud paa Landet — vi nød Køreturen forbi Markerne med Høet hængt op paa Snore i lange Rækker, for at det kunde blive tørt, og Elvene, hvor Tømmeret drev af af Sted. Siddene paa vore Kufferter ude i Gangen blev de forskellige Nationalsange sunget og Interessen for hinanden var i Stigning. I Minnesend holdt de 25 Biler (hovedsagelig gamle Fordvogne), de skulde føre os ad en meget smuk men besværlig Vej op over Fjeldene til Hurdal — en halv Time kørte vi stejlt opad hele Tiden, midt i Fjeldene laa der store Indsøer omkranset af Eventyrskove. Da vi kørte ind til Turisthotellet, blev vi modtaget med Kanonsalut (vi troede hver især, at det var Bilen, der punkterede). Hotellet bestaar af mange Bygninger, gamle og nye, med Navne som Sibirien, Rusland, Kavallerfløjen o. s. v. og vi blev placeret rundt paa disse forskellige Steder — jeg kom paa Afdelingen for dem over 45 Aar (aabentbart i den Tro, at det var Mor Magda der kom), saa jeg fik det bekvemt — Charmen ved de forskellige Bygninger var af forskellig Art. Vi blev modtaget med et nydeligt Aftensmaaltid — med alt hvad Hjertet kunde begære — Musikken spillede en Indtogsmarsch. Værten, Hr. Tori (som nok skulde være en forhv. Præst) bød paa en ejendommelig Maade velkommen — til Forargelse for nogle og vist til Begejstring for andre. I de 4 Dage vi skulde være der, begyndte Dagen Kl. 9 med en stor Spisning (et helt Okselaar hørte til de Smaating, der var paa Bordet), derefter alle ud for at hejse de forskellige Nationers Flag — under Afsynelse af Nationalsangene — og det virkede meget betagende i de ualmindelig smukke Omgivelser — selv naar vi maatte have Paraplyen slaaet op var Stemningen højtidelig. Hotellet har i fordums Dage været en stor Gaard, Hestestalden var omdannet til en nydelig Spisesal. Alt var meget festligt under hele Opholdet. Musik til Maaltiderne (der Morgen og Frokost var staaende), Lys paa Bordene om Aftenen, o. s. v. Formiddag og Eftermiddag var der mange interessante faglige Foredrag af de forskellige Landes Repræsentanter, — naar jeg skal være helt ærlig synes jeg alligevel, at det var Samværet med dets Oplevelser i de skønne Naturomgivelser, der gav det bedste — maaske nok i Forbindelse med de fælles Interesser.

Det kneb at komme tidlig i Seng og de lyse Nætter fik Skylden — Aftnerne var altid festlige, en Aften med Baal og Fakler var særlig skøn.

Vore 25 Biler førte os ogsaa paa Udflugter bl. a. til den historiske Eidsvollbygning, derfra til Akerhus Fylkes Husmorskole, som

begeistrede os alle — Skolens Arkitekt gjorde Rede for dens Indretning baade med Mangler og Fordele, man fik Lyst til at være paa den Skole. Forstanderinde Frk. Wahl var meget gæstfri, og her som alle andre Steder beværtede de os fyrsteligt. Afrejsen fra Hurdal Verk til Lillehammer, hvor de sidste Mødedage skulde være, var mere end festlige — straalende Vejr og saa dette lange Vogntog med Paraplyer slaet op for Solen, vinkende Farvel til alle paa Hurdal, Thori svingede med Hatten, Kelnerne ringede med Madklokken, Harmonikaen spillede, Pigerne viftede med Arme og Ben og Kanon-skudene blev affyret igen — og vi kørte som sædvanlig ikke ad de letteste men smukkeste Veje — en lille Omvej førte os op paa Hös-bjerg (500 m over Havet), hvor Landslaget for Skolekøkken- og Hus-stellærerinder gav en Lunch — pragtfuldt beliggende med Mjøsen for Foden. Næste Holdested var »Grefsheim« Statsraad Melbys store gamle historiske Gaard, der laa paa den anden Side ved Mjøsen, der den Dag lignede det blaa Middelhav. En hjertelig Modtagelse fik vi, det var en Oplevelse at faa Lov at se det smukke Hjem — og Statsraad Melby og hans svenske Frue kan ikke beskrives, det var en Oplevelse at træffe dem — der blev talt og sunget, Gaardens unge Medhjælpere, der var klædt i hvidt, vartede os op med Kaffe — stort Gaardbrug og Gartneri.

Da vi om Aftenen naaede Lillehammer lignede vi nærmest Mullatter, de mange Biler støvede godt op paa de tørre Landeveje — dødtrætte var vi — og glade blev vi, da Komiteen i Lillehammer anviste os Sovepladser rundt hos Byens Borgere. Herfra skulde vi paa en Biludflugt, som vi glædede os meget til, skulde blandt andet til »Aulestad«, som ligger i den frodige Gausdal.

Direktør Einar Bjørnson tog meget venligt imod os — et gammelt Dannebrog var hejst og man kunde paa dets Lapper se, at det var brugt filltigt. — Vi fik Lov til at gaa gennem de hyggelige gammel-dags Stuer — der hang bl. a. et dansk Maleri, rimeligvis skænket af Morten Eskesen, for han havde skrevet nedenunder: »Synnøves og Arnes Sang har vore Længselstoners Klang«. Fra Svalegangen paa »Aulestad« var Synet ned over Dalen over mod Fjeldene aldeles betagende — vi sang naturligvis »Ja, vi elsker dette Landet«. Kørte videre gennem Gudbrandsdalen langs med Laagoelven — plukkede Muldebær undervejs. Hele Turen var paa ca. 70 km, stegende hedt, vi plukkede noget kønt Græs paa Vejen og det var blevet fuldkommen til Hø, inden vi naaede hjem. Vi passerede den store internationale Spejderlejr. Paa Fjeldet bag Lillehammer ligger en stor gammel Gaard, der hedder Lysgaard, hvis Jord Lillehammer efterhaanden er bygget op paa — særlig morsomt var et mægtigt Bord, som stod i Køkkenet, i Midten af Bordet var en stor Skuffe til Brød og ved hver Side af den var der to store Skuffer til

at trække ud og i den ene sov Gutterne og i den anden Jenterne (altsaa i gamle Dage). I Lillehammer blev vi ogsaa fyldt med Oplevelser af enhver Art. De Sandvigske Samlinger er jo kendt Verden over, og det er ogsaa noget enestaaende — jeg blev forundret over at se Hr. Sandvig (Manden, der har skabt det — ikke særlig gammel). En Samling af Gaarde, KaptajnsGaarde, Præstegaard, Kirke, Haandværksteder af alle Slags — flyttet op dertil rundt omkring fra Landet. Man blev mer, og mer' betaget for hver Gang man kom ind i et nyt Hus — det var et Musæum, man kunde forstaa. Vi fik ogsaa her et orienterende Foredrag først — bl. a. fortalte Føerne, at Bjørnson en Gang sad i en af disse gamle Stuer og i Fantasien befolkede han dem — og da han havde siddet lidt, sagde han paa sit norske Maal, nu ser jeg dem, og De kan ikke tro hvor de er skidne og rødhaarede alle — ja, her var noget at gøre for Folk med en livlig Fantasi. I en af Gaardene var der en »Storstue«, over Husherrens Plads hang der en Hanc, Tegn paa Arvaagenhed og Stoltthed. Paa Bordet stod et saakaldt Øjenkrus med to Huller foroven, saa naar Manden drak af det, kunde han samtidig holde Øje med sin Kone. Paa Præstens Skrivebord stod der en Snuskværn. Pludselig ude i Parken mødte vi 3 Traner, kønne Dyr.

Frk. Dina Larsen holdt et smukt Foredrag om gammel norsk Mad og hvilke Skikke, der knyttede sig dertil, og hun viste os en Del af de Redskaber, de brugte den Gang, bl. a. et Vasteljern med med de 12 Apostle. Frk. Larsen havde tilberedt en Del af disse gamle Retter og fortalte, at der i 1864 var en »Grødstrid«. Asbjørnson (Eventyrdigteren) var interesseret i Husstel, han tog til Orde for at faa det som Skolefag — han havde læst Næringsmiddelkemi — han revser Grødkogningen, sagde, at der var for mange ufordøjelige Klumper i den og der gik for mange Penge til Tilberedningen osv. Striden førtes i 2 Aar, en Ella Sund tog Husmødrene i Forsvar, og Professor Feje holdt videnskabelige Foredrag og Undersøgelser. —

Frk. Larsen fortalte, at om Høsten var det Slagtetid og det var ikke passende at spise Slagtemaden straks — der var en hel Forfængelighedskamp om at have Skinker o. l. hængende. — En Kone sagde engang, at de Skinker hængte der, da hun kom og de skulde ogsaa hænge der, naar hun bliver baaret herfra — det revsede Asbjørnson ogsaa; han kaldte det for Skinkemumier.

Naar de i gamle Dage spiste Grød skulde Smørhullet have Form som et Kors, for at beskytte mod onde Aander. — Senere spadserede vi op til Bjørnstaugaarden (en af Gaardene i de Sandvigske Samlinger — fra 1760), hvor Afskedsfesten blev holdt, i tre af disse gamle Stuer var dækket Festborde — ingen Dug — Lys paa Bordene, store Ølkrus og dækket op med rigtig gammel norsk Mad — først fik vi Rømmegrød — saa Spekemad og Snaps som i gamle

Dage. Envidere Ærtebrød, Lefser m. m., uvilkaarlig sammenlignede man det med »Valhal«, vi sad og svingede med Ølkrusene og sang ind imellem. Jeg tror det var et ufordøjeligt Maaltid men uforglemmeligt, vi kunde ligesom mærke Spekemaden i flere Dage.

Bjørnsons Familie var til Stede, der blev sunget, talt osv. Efter Middagen gik vi ud paa TUNET — der sad to gamle Spille-mænd og spillede paa typisk gamle Instrumenter, og inde i Røgstuen serveredes Kaffe, der var tændt Baal paa det gamle Ildsted. Ubeskriveligt pragtfuldt og stemningsfuldt — ganske vist var vi kulsorte allesammen af Røgen. Flere af Deltagerne var i Nationaldragter. — Folk fra Lillehammer holder sommetider den Slags Fester deroppe.

Og saa var det Slut med Samværet — hver tog til sit. Misse Madsen, Louise Jensen og jeg besluttede at blive i Lillehammer et Par Dage for at lade alle Oplevelser bundfælde. Vi havde faaet en rar lille Lejlighed hos en Svensker, hvor vi kunde te os, som det var vort eget Hus. Natten derefter tog vi til Fjelds sammen med flere, vi kørte i tre Timer — rasende koldt og meget taaget — det kneb for Chaufføren at finde Vej — Vejene snoede sig — vi passede 7 Søer og flere Sæterhytter — men en Fjeldtur var det, selvom den var »taaget«. Det Liv vi nu skulde føre, skulde ved sin Enkelt-hed og Økonomi adskille fra det tidligere Slaraffenliv — og her var Frk. Jensen en glimrende Administrator — vi arrangerede en Fjeld-tur, provianterede med en Agurk, 3 Æbler, Ost, Smør og Brød. Gik i 3 Timer uden at se Ende paa Vejen, stadig opad, vort Maal var Mesnasøen, vi fandt den ikke, mødte af og til en Bjeldeko — blev efterhaanden lidt urolige, da det tordnede, og vi syntes pludselig vi var ene i Verden, saa vi maatte gaa tilbage og var ikke sikre paa at naa levende hjem. I de tre Dage brugte vi ikke mange Kostpenge, for naar Værten stegte Bøf, lukkede vi paa Frk. Jensens Ordre Døren op og snuste, det var et billigt Maaltid.

Fra Lillehammer sejlede vi ad Mjøsen til Gjøvik, besøgte Braa-stadgaarden, hvor jeg har været i mine yngre Dage — og paa Hus-moderskolen »Bondelia«, som ogsaa ligger ved Gjøvik — en dejlig forholdsvis ny og velinrettet Skole — Bestyrerinden Frk. Braastad, er en gammel Ankerhuselev, vi fik der grundig Besked om de norske Skoleforhold, som jo er særlig gode. Sejlturen fortsattes fortsattes til Minnesend, og der oplevede vi den sidste smukke Aften i Norge, vi kom dertil ved Solnedgang — Vandet spejlbankt — Fjeldene endnu belyst af Solen — foran os en tæt Taage — rent eventyrligt. I Oslo traf vi Frk. Fladaas og fik med hende en hyggelig lille »Prat«.

Hjemturen paa Dækket og i ret høj Sø gjorde, af vi var helt glade ved at naa hjem igen.

Margaret Lauridsen.

163. Else Kampmann, Herning.
 164. Marie Laursen, Holbækvej, Sorø.
 165. Karen Toftegaard, Sorø.
 166. Karen Øbro, Sorø.

11 Dages Kursus, 11.—22. Oktober.

24. Astrid Andersen, Dalby, Gørlev.
 25. Bodil Andersen, „Ejershaab“, Drøby.
 26. Annelise Bojesen, Liselund, Lyngø.
 27. Marie Bjørn, „Kertegaard“, Ullerslev.
 28. Zenia Frederiksen, Vinkelvej 3, Masnedsund.
 29. Ingeborg Hansen, Antvorskov Højskole, Slagelse.
 30. Gudrun Jensen, Stengaarden, Slaglille.
 31. Agnes Jørgensen, Færgegaardsvej, Masnedsund.
 32. Gudrun Jørgensen, Tornemark Møllegaard, Sandved.
 33. Nina Westergaard Pedersen, Kindertofte, Frederikslund.
 34. Fru Else Poulsen, Slagelsevej, Sorø.
 35. Erna Rademacher, Sdr. Jellinge.
 36. Ellen Sørensen, Bøgelund, Kølstrup.
 37. Marie Sørensen, Ørnstrup, Sorø.

Studerende Kursus-Gæster.

Helga Kirkebjerg, Vollerup, Flakkebjerg, Januar.
 Ebba Stidsgaard, Gimlinge, Flakkebjerg, Marts.
 Gerda Christiansen, Vollerupgaard, Flakkebjerg, Marts.

Husmoderstævnet i Juli var besøgt af 34 Gæster.

Ungdoms- og Aftenskolen har været besøgt af 68 Deltagere.

Lad det kendes - - .

Skrevet til Bornholms Husholdningsskoles
 Elevskrift.

Ja, lad det kendes, unge Piger, at I har været paa Hus-
 holdningsskole. Vis, at I er glade for at kunne faa Lov til
 at arbejde i Hus og Have, i Mark og Stald om saa skal være,
 glade for at tage fat derhjemme eller hjælpe andre.

Vis saa ogsaa, at I kan tage fornuftig fat paa Tingene,
 paa en Opvask saavel som paa en Fornøjelse — og husk,
 at „Orden gi'r Respekt“.

M. L.

JULEHILSEN

fra

*Frk. Margrete Pedersen, Hadsten,
Formand for Foreningen Ankerhus.*

Medhjælperne paa Ankerhus:

Margaret Lauridsen, Folmer og Nico Dam, Marence Tarp Johanne Jørgensen, Inger Dam Mikkelsen, Karen Harrekilde, Ellen Sejerø-Olsen, Johanne Madsen, Karoline Buckhøj, Thea Rasmussen, Marie Andersen, Børnehaven, Forst. Jørgensen og Johanne Ville Jørgensen, Sorø Højskole, Valborg og Sigurd Strangen, Biblioteket, Læge Charlotte Dalmark, Ingrid Saxtorph, Johanne Juul, Søren Ant. Lundgaard, Agnes Eliasson, Egil Dam, Gudrun Rasmussen, Signe Nielsen, Else Hansen, Birthe Larsen, Ellen Hansen og Johs. Israelsen.

Dr. Caroline Steen

sender sin Julehilsen med gode Ønsker for hver især, som hun kender.

(Hun har det forholdsvis godt, men hendes Syn svigter hende, saa hun har maattet opgive at skrive og at læse. En Gang imellem har hun ogsaa været nødt til at tage et mindre Ophold inde paa Sorø Sygehus, hvor hun er glad for at være, og glad for at kunne tage derind til Søndagsgudstjeneste. Men trods sit svage Syn strikker hun, Sokker til Professoren og Sokker til Landevejens færende Svende. Tænk, hun har de sidste Aar strikket og skænket disse 150 Par dejlige tykke, graa Strømper).

Fru Lauridsen:

Inderlig Tak for Aaret, der er gaaet, for god og trofast Medhjælp, for godt Samarbejde. Tak for rige Gaver, kærlige Tanker og venlige Breve. Tak allesammen, ogsaa Venner og Slægtninger og Tak kære gl. Elever. Alle vil jeg gerne personlig og paa Skolens Vegne ønske

Glædelig Jul! Velsignet Nytaar!

Referat fra Magdalene Lauridsens 60 Aars Fødselsdag.

—o—

Magdalene Lauridsens Venner blandt Kolleger og tidligere Elever havde besluttet at glæde og hædre hende, og at holde Gilde for hende, og benyttede da Lejligheden, da hun blev 60 Aar den 25. April 1933 — til bl. a. at indbyde hende til et festligt Samvær i København. Men M. L. syntes ikke at hun kunde tage imod denne Indbydelse, havde som ikke Mod til at være Midtpunkt eller tage til saadan en Fest i København, syntes heller ikke Tiderne var til kostbare Fester. — Ingen undgaar dog sin Skæbne. For da en Kreds af gode Mænd og Kvinder fra Sorø og Omegn kom og indbød hende til en Sammenkomst, syntes hun alligevel, at nu maatte hun sige Tak naar det kunde ske hjemme i Sorø og under beskedne Former — og saa blev der festet baade paa Ankerhus og inde i Sorø, saa det forslog noget — men morsomt var det.

Inden der berettes nærmere derom synes vi, at vi bør have Lov til at lade aftrykke nogle af de Artikler og Udtalelser, der fremkom i forskellige Blade vedrørende M. L.s Virke.

I „**Sorø Amtstidende**“ skrev Fr. R. P. saaledes:

Naar Flaget i Morgen gaar til Tops paa Ankerhus, vil det blive for en Festdag med særlig Glans og ganske naturligt, for ikke alene er der Grund til at fejre Forstanderinde, Fru Magdalene Lauridsen paa hendes 60 Aars Dag, men der er ogsaa Anledning til at standse ved denne Milepæl og se paa det Værk, som den driftige og idérige Fru Magdalene Lauridsen har skabt, og om hvilket det vel næsten kan siges, at der staar Eventyreis Glans — og dog er intet af det naaet uden gennem et maalbevidst Arbejde og en utrættelig Energi.

Fru Magdalene Lauridsen er født 25. April 1873 i Holsted i Jylland som Datter af Gdr. Anders Lauridsen og Hustru Mette Marie, født Eskildsen. Anders Lauridsen henlevede sine sidste 10 Aar i Sorø og vil endnu erindres af mange.

I November 1893 kom Fru Lauridsen til Sorø i Huset hos Forstander K. Bjerre, Sorø Højskole, og 3. Maj 1895

aabnede hun sammen med Fru Eline Eriksen Landets første Husholdningsskole, Sorø Husholdningsskole, som begyndte under beskedne Forhold i lejede Lokaler i „Rolighed“, og som først senere, da Husholdningsskole-Tanken slog godt an, maatte flyttes til den til Husholdningsskolen opførte Bygning paa Holbergsvej.

I 1900 tog Fru Lauridsen forsøgsvis Tanken op om vandrende Husholdningskursus og fandt paa Sorø- og Slagelse-Egnen Støtte bl. a. hos de to særligt interesserede Mænd, Landstingsmand Rasmussen, Krøjerup, og Gdr. Rasmus Dinesen, Høve. Arbejdet med de vandrende Husholdningskursus gik saa straalende og slog saa godt an, at De sjællandske Landboforeninger paa deres Delegeretmøde i 1901, hvor Etatsraad Valentiner, Geddesdal, stod som Formand, vedtog at overtage og videreføre det paabegyndte Husholdnings-Aftenskolearbejde. Gennem den dermed følgende Udvidelse af Ungdoms- og Aftenskolearbejdet kom man til at mangle egnede Kræfter til at lede Husholdningsundervisningen, og da var det, at man rettede Opfordring til Fru Magdalene Lauridsen om at paatage sig Uddannelsen af Husholdningsslærerinder. Dette blev den egentlige Anledning til Oprettelsen af Ankerhus, og allerede 1902 stod Husholdningsseminariet parat til at modtage de første Elever, og her blev Indledningen til den rige Gerning, som Fru Lauridsen forstod at røgte og udvikle, saaledes at Ankerhus nu staar som et stort og betydningsfuldt Værk og vidner om en Kvindes dygtige og gode Indsats i Samfundets og sit Lands Tjeneste. Men kender vi Fru Lauridsen ret, saa er der endnu Plads til „Taarne og Spir“ paa den stolte Bygning, hun har rejst — Grokraften hos hende og om hende hører ikke op, fordi hun passerer en Milepæl paa seks Gange ti.

Da Husholdningsseminariet startede — det var jo lige efter Systemskiftet — var Ole Hansen Landbrugsminister, og han ligesom Rigsgagen viste saa stor Forstaaelse af det paabegyndte Arbejde, at Seminariet fik en Bevilling paa 3000 Kr. paa Landbrugsministeriets Budget, en smuk, officiel Anerkendelse af det nyttige i at uddanne unge Kvinder til at lede de vandrende Kursus. Landbrugslærer Chr. Christensen, Tune, var Landboforeningernes Censor ved Seminariet, indtil han fik Tilsyn med Husholdningsskoler.

1911 blev Fru Lauridsen gift med Seminarieførstander Peter Dam, og 1912 oprettede han et Folkeskoleseminarium i den Villa, hvor der efter hans Død 1918 blev indrettet „Peter Dams Bibliotek“.

Fru Magdalene Lauridsens og Ankerhus' største Be-

tydning blev ikke alene at dygtiggøre de unge Kvinder i den ædle Husholdningskunst, men mere at præge de unge til at tage et Arbejde op i Hjemmene og Ungdomsskolerne, saa de frigjorte og selvstændige kunde gaa ud i Livet, hvor Opgaverne ventede dem, og hvor det at have Forstaaelse af de aandelige og samfundsmæssige Spørgsmaal er af mindst lige saa stor Vigtighed for dem selv som for den nyere Generation, de skal arbejde med. En vaagen og vilgende Ungdom, som kan gøre en Indsats og fylde sin Plads, dér hvor den enkelte end bliver sat, det er Fru Lauridsens Maal — og selv staar hun som et lysende Eksempel for de unge, der kom ind under hendes „Vingers Skygge“, paa, at Villie og Arbejde skaber Fremdrift, men at der ogsaa findes noget højere og større, som giver Livet det Indhold, der skal til for at leve det levende. En Idérigdom har Fru Lauridsen vist sig i Besiddelse af, men aldrig var Idéerne fostret af Selvviskhed, men for at tjene andre, for at være med til at bygge op i vort Land.

Ogsaa det offentlige Liv har Fru Lauridsen viet sine Kræfter. Vi nævner, at hun var Medlem af Prisreguleringskommissionen, har været Medlem af Sorø Landdistriktsraad, Formand for Foreningen af Husholdningslærere og -Lærere, fra 1927 har hun været Undervisningsministeriets Konsulent vedrørende Ungdoms- og Aftenskoler.

Fru Magdalene Lauridsen har været Banebryderen indenfor sit Felt. Med Tro paa og Kærlighed til den Gerning hun i sin Ungdom tog op, har hun ført den frem til Sejr. intet Under, at hendes Venner i Morgen, Tirsdag Aften har indbudt hende til en Festaften paa „Postgaarden“ for i Ord at flette den Laurbærkrans, som Fru Lauridsen fortjener som en af vort Lands gode Døtre, som en af dem, der vier sine Kræfter for Hjem og Samfund. Samtidig vil der fra Grønlands Kyst til Gedser blive sendt venlige Tanker fra de mange, som skylder Fru Lauridsen Tak for Tiden paa Ankerhus.

„Socialdemokraten“, Sorø, skrev:

Ved denne Lejlighed, hvor Fru Lauridsen runder de 3 Snese, skal vi ikke optrykke Fruens Historie. Vi bragte sidste Aar en Artikel om Fruen og hendes Arbejde og de Resultater, der var naaet, og vi har ved forskellige andre Lejligheder paavist Fru Lauridsens Dygtighed og store Arbejde paa saa mange Omraader. I Dag vil Venner og Bekendte sikkert kappes om at hylde den energiske Dame. Uden at gaa nogen for nær kan man vel nok fremsætte den Paastand, at ingen anden Kvinde har naaet at faa ud-

rettet saa meget, som det er lykkedes Fru Lauridsen. Vi er ikke altid enige med Fru Lauridsen, men vi anerkender hendes Dygtighed og Evner og Initiativ. For Byen og Eggen har Fruen betydet meget, og man maatte nok ønske, at der var mange af Fru Lauridsens Type, for uvirksom kan Fruen aldrig være.

K. H. skrev i „**Venstres Folkeblad**“:

Kun faa Mennesker kan se tilbage paa et saa rigt og bevæget Liv som Fru Magdalene Lauridsen, naar hun i Morgen fejrer sin 60-aarige Fødselsdag.

Rigt — ikke alene paa Resultater, thi hvilken Vækst har der ikke været i flere af de Ideer, Fru Magdalene Lauridsen har kæmpet for, men rigt ogsaa paa Arbejde og Udvikling. Altid varm og brændende for en Ide, der stod hendes Hjerte nær, altid kæmpende for det, hun selv mente var Ret og Billighed. Ikke bare Sejre blev det nok til — Nederlag har der vel været imellem, men maaske netop derved vandtes Styrken til utrættelig at holde ud.

Et Menneskeliv kan forme sig som en stille, flydende Strøm, jævnt glidende uden større Begivenheder, men det kan ogsaa være som en broget Billedbog med stærke varme Farver.

Kaster man et Blik henover de tørre Aarstal, der — om man ellers kan sige saadan — markerer de forskellige Stadier paa Fru Lauridsens Livsvej, saa faar man Indtrykket af en saadan afvekslende Billedrække, hvor den ene Ting synes mere betydningsfuld end den anden.

Fru Magdalene Lauridsen vilde sikkert selv sige, at hendes rigeste Minder stammer fra Barndoms- og Ungdomsaarene i Sydjylland, hvor hun er født ud af en gammel Bondeslægt og levede midt i det folkelige Røre, der havde rejst sig med Askov Højskole som Arnested, og hvor hun modtog de stærke Indtryk, der lagde Grunden til den oprindelige Kærlighed til sit Land, som hun altid havde følt.

Men opfatter hun saaledes sin Fødeegn med en sjælden Pietetsfølelse, saa er hendes Kærlighed sikkert ikke mindre til Sorøegnen, der blev Stedet, hvor hun fandt sin Gerning.

Om denne arbejdsfyldte Tid paa Ankerhus og de mange Opgaver, der i disse Aar blev taget op, kunde meget fortælles, thi det var ikke sjældent, der ud over Landet stod Gny om Magdalene Lauridsens Navn.

Mange af hendes Ideer er gennem Aarene blevet virkeliggjort, andre venter endnu paa deres Løsning, men

lige uforfærdet siger Fru Magdalene Lauridsen i Dag sin Mening og gør sin Indsats for de Opgaver, hun har sat sig for at løse.

Et godt praktisk Greb paa Tingene har hun altid haft. For hende har Teorier altid betydet mindre, end den mest formaalstjenlige Maade at gribe Sagen an paa. Hendes Natur krævede Handling, uden Omsvøb og Omveje og maa-ske var det derfor ikke altid lige let for hendes Tilhængere at følge med paa den hurtige Fremmarch.

Ser man paa hendes store Arbejde for Husholdnings-sagens Fremme, saa vil man hurtigt lægge Mærke til, hvor nøje dette er knyttet sammen med Arbejdet for Hjemmene. For Fru Magdalene Lauridsen er de gode Hjem den Grundvold, hvorpaa et Land alene kan bygge sin Fremtid. —

At kunne huske sine Elever er altid en værdifuld Egen-skab hos en Lærer, men hos Fru Magdalene Lauridsen er det ikke blot noget tillært, en Slags Hukommelse overfor Navne, men en varm Interesse og Medleven i de Menneskers Skæbne, som hun i nogle af deres rigeste Ungdoms-aar har været med til at forme og præge. Er hun kommet til at sætte Pris paa et Menneske, slipper hun det aldrig, men holder fast ved det med en aldrig svigtende Trofasthed. Intet Under at Eleverne elsker hende.

— — —
Hvis man skal skildre Fru Magdalene Lauridsens Personlighed med et enkelt Ord, sagde en af hendes Venner fornylig, saa maatte det være Ordet Godhed, thi ingen er som hun stærk i sin Vilje til at støtte og hjælpe, hvor det gøres Behov.

Nu lader en Karakter sig ikke saadan fastslaa med et enkelt Ord. Andre vilde saaledes finde, at Ordet *Trofasthed* dækkede bedre. Trofasthed i Gerning, overfor sine Idealer og mod sit Kald, ja mod det Maal, hun i sin Ungdom satte sig og nu er rykket langt hen imod, men aldrig naar, fordi hun selv altid vil anbringe det et Stykke forude.

Paa sin 60 aarige Fødselsdag staar Fru Magdalene Lauridsen da midt i de travle virksomme Dage. Meget af det, der engang var Drøm, er nu Virkelighed, men endnu staar hun midt i Arbejdet, ivrigt optaget at det, der fængsler hendes Sind.

E. M. skrev i „**Sorø Folketidende**“ om

„Eventyret paa Ankerhus“:

„Men det er ikke et Aladdins-Eventyr. Ikke noget med en Appelsin i en Turban.

Lampens og Ringens — Lysets og den trofaste Kær-

ligheds — Aand har været med i Bygningsværket, men som Herskere, ikke som Tjenere. Det er ikke dem, der der har lystret hendes Vink. Det er dem, der har kaldt ved hende. Hun har arbejdet for dem. De har været Drivkraften, hun Redskabet.

Resultatet til i Dag — Maalet kan man ikke kalde det, for vi skulde kende Fru Lauridsen daarligt, om der ikke var nye Maal forude — er naaet ved maalbevidst Arbejde fra Dag til Dag, ved utrættet Energi, en flammende Ildhu, der brød sig Vej gennem alle Skranker. Men Drivkraften i al hendes Gerning har været Kærlighed til den Sag, hun fra sin tidligste Ungdom har viet sit Liv.

Hvad Fru Lauridsens „Sag“ er, er ikke saa let at forklare, som man i Almindelighed tror. De fleste, der ikke kender hende, forbinder vist med hendes Navn Tanken om Husholdning og Mad, et Par spidse Albuer, inkarneret Materialisme. Det er en alvorlig Misforstaaelse. Der er faa Mennesker, der mere uegennyttige, mindre materialistiske end Fru Lauridsen. Hun er ladet med Ideer og Idealer. Madlavning, Husgerning er for hende ikke et Maal. Bagen er ikke hendes Gud. Trods de Oceaner af veltillavet, gankeldrende Mad, hun hver Dag færdes imellem, har hun bevaret sin Ungdoms Slankehed. Er det Kætteri at sige om en af Husholdningssagens Pionerer, at der vist næppe er mange Mennesker, der lægger mindre Vægt end hun paa, hvad de faar at spise.

Det er ikke Mad, der er Maalet for Fru Lauridsens Gerning. Maalet er Dygtiggørelse som et Led i Udviklingen af de bedste menneskelige Egenskaber. For at kunne udvikles under sin Gerning, maa man forstaa sine Ting, kunne udføre, hvad man skal, og vide hvorfor. Kan man det, kan man voxer i enhver samfundsgavnlig Gerning, og saa faar man en Ting i Tilgift: Kræfter frigøres til aandelig Væxt.

Vi Mænd har — i ridderlig Ædelmodighed? — overladt Kvinderne nogle af Samfundets grundlæggende Funktioner: at styre Huset, røre Vuggen og regere i Køkken og Fadebur m. m. Det er en betydningsfuld Opgave, men Udviklingen har vist, at den rummer en stor Fare: at Horisonten let indsnævnes af Hjemmets fire Vægge. Derfor maa de unge Piger dygtiggøres, saa Synskredsen udvides. Det huslige Arbejde maa ikke blive en Trædemølle, der sætter den unge Kvindes Væxt i Staa. Hun maa have Tid til at løfte sit Hoved og lytte til Lærkesangen, leve med i Livet til Gavn for sig selv, sit Hjem, sin Mand og sine Børn. Hun skal være en Medhjælp, ikke en Arbejds-

slave. Derfor skal hun paa samme Maade som den unge Mand have Lejlighed til at lære at forstaa sin Gerning. Det giver Livet Indhold, Tilværelsen Mening.

Fru Lauridsens Maal er Kvindernes aandelige Frigørelse gennem Dygtiggørelse til den legemlige Syssel. Det er dette høje Maal, der har givet hende den fængende Gnist, der har tændt Ild i unge Pigers Hjerter og som en ætsende Autogenflamme har brændt sig ind igennem en Skæl af Mistro og Tvivl hos indflydelsesrige Mænd, der i Kraft af deres Magt og Myndighed har vænnet sig til Forsigtighed overfor ethvert Anslag.

Megen Modstand har Fru Lauridsen kæmpet med — og besejret — i de sidste $\frac{2}{3}$ af sit Liv. Træghed overfor det Nye hos mange Mænd og hos mange af hendes eget Køn. Skarp Modstand fra Mænd, der følte sig som Værnere af offentlig Økonomi.

Fru Lauridsen har ikke ofte vundet Sejren ved det første Angreb. Men saa kom hun igen og igen. Hun har forstaaet Gentagelsens Kunst, og der er faa, der bedre end hun er i Stand til at bevare Troen paa sin Sag trods Modstand og Træghed, fastholde et Maal, til det er ført til Sejr. Naar hun har kunnet det, er det, fordi hun drives frem af Kærlighed — Livets stærkeste Magt.

Hun er ikke blevet ældre. Men hun er voxet. Hun er regerende Dronning paa Ankerhus, den selvfølgelige Hersker, men ingen, der blot i 5 Minutter har været i hendes Selskab paa Ankerhus, kan være i Tvivl om, at hendes Maal ikke er at være Hersker, men at være Tjener og Hjælper for hver enkelt af dem, der er betroet i hendes Varetægt, og for hele sit Lands Ungdom.

Hun har været vor By en god Borger. Meget har hun sat i Værk her. Hun har mere end nogen anden nulevende bidraget til at gøre Sorøs Navn kendt viden om. Hun har altid været rede til at række en hjælpende Haand, naar By eller Egn bad derom. Hun fortjener fuldt ud den Hyldest, der vil blive hende til Del paa 60-Aars Dagen paa Tirsdag.“

Selve Fødselsdagen.

Men da Fru Lauridsens Fødselsdag nærmede sig, havde hun vist mest Lyst til at rejse fra det hele, var vist bange for, at der skulde blive lavet for meget ud af Dagen, men Dagen blev sikkert for hende, som for de fleste, der var

med, saa festlig og harmonisk, saa straalende som Vejret, at man kun kunde fryde sig derover.

Først kom hendes Børn, inden hun var naaet at komme op, med et stort Billede, der i 9 mindre Billeder viste, hvorledes Ankerhus efterhaanden havde vokset sig frem — og sang med Folmer Dams Ord:

Dagen gryer,
Morgenskyer
driver over Danmarks Land,
det er Morgen,
Anker-Børgen
spejler sig i Søens Vand.
Op, Mor Magda, nu med Glæde
hilser dig din Børnekæde
paa din Treds-Aars Fødselsdag.

Til din Hæder
fløjter, kvæder
hver en Sangfugl under Sky,
dine Unger
højt nu sjunger
i din Hæders-Morgens Gry.
Op, Mor Magda, lad os trykke
nu din Haand med vort Til Lykke
med din Treds-Aars Fødselsdag.

Vi tilbage
gode Dage
glade Timer, svundne Aar
nu vil kalde
for os alle
saa i Lys de for os staar.
Op, Mor Magda, vi af Minder
foraarsgrønne Kranse binder
til dig paa din Hædersdag.

Himlens Bue
tændt i Lue
af den klare Vaardagssol,
Søens Vove,
brede Skove,
Kebbeleje og Viol,
alt forenes om at være
klart og skønt og dig til Ære,
nu oprandt din Hædersdag.

(Mel.: Sol er oppe —).

Dernæst kom „Staben“, hendes mange Hjælpere, i Procession syngende en til Dagen skreven Vise:

Nu du Mor Magda de tre Snese fylder
— hvilket er mere end man vist vilde tro —
stiller din Stab til Parade og hylder
dig med en Sang og forstyrrer din Ro,
:: ja, Hurra, vi ønsker til Lykke, ::
Hæder og Held dig i Fremtiden smykke
endnu i mindst en Snes Aar eller to.

Men da vi synes saa sjælden du rejser,
og man skal rejse imens man er ung,
havde vi tænkt, at Kinesiens Kejser
og hanses Dronning Fru Kwu-Kwinge-Kwung
:: vistnok gerne vilde dig møde ::
saa der i Gryden ku' komme lidt Grøde
og i Kinesiens Kvinder lidt Svung.

Dog — da vi hørte om Ufred i Kina,
men der er Fred, hist hvor Alperne staar,
vil vi optræde som deux et machina
og dig fortælle et Futtog, der gaar
:: ned til Schweiz, hvor Bjergene knejser; ::
og da at knejser det rimer paa Kejser,
at did du drager, vi nu foreslaar.

Dermed vi vil med vor Hyldest dig bede
modtage fra os en rar lille Check,
hvormed Billetpriis og sligt du udrede
kan, naar mod Syden du drager paa Træk.
:: Ja, Hurra og Tak skal der lyde ::
til dig fra os, og vi ønsker du maa nyde
at komme hjem, naar du har været væk.

(Mel.: Poul sine Høns —).

Og Frk. Tarp overrakte derefter Fru L. paa „Staben“s Vegne et Dokument med en Check paa 400 Kr. til en Rejse til Schweiz, bevidnet med Billeder af de enkelte, og udtalte: Som den ældste i Tjenesten vil jeg gerne, kære Fru Lauridsen, have Lov til at sige, at vi alle, Deres mange Medhjælpere, staar her i Dag i Beundring for, hvad De har naaet, i Taknemlighed for, hvad De har givet os, og for, hvad De har virket for den Sag, De saa energisk og uegennyttig har viet Deres Kræfter. Vi beder Dem være

forvisset om, at i denne vor Hilsen, denne lille „Rejsebillet“, vi her bringer Dem, er gemt de bedste Ønsker for Dem selv, Deres Virksomhed og hele deres store Gerning, indbefattet Haabet om, at Dagene, der kommer, maa blive mange, maa blive lyse og gode. -- Derefter kom Johs. Israelsen og de unge Husassistenter med en extra Gave, med en Sølvbowl.

Saa kom Fru L.'s gode Venner, Anna Hyldgaard og Gunhild Svegård og hejste et stort, smukt Flag for M. L. ovre ved Husholdningsregensen. Imens begyndte det at strømme ind med Hilsner og Gaver, Blomster i smaa Buketter og Blomster i store Kurve; med de skønneste Roser, skære lyserøde og duftende mørkerøde. Gartner Nielsen havde markeret Indgangen med Laubærtræer og Ingerslev møbleret Gaardspladsen med Havemøbler. — Imidlertid var Toget fra København kommet ind og med det Professor N. A. Larsen, Frk. Martha Sahl, Frk. Astrid Nielsen og m. fl., og Frk. Elgstrøm med en mægtig Blomsterkurv fra Den Suhrske Husmoderskole.

Saa kom de smaa Børn fra Peter Dams Børnehave vandrende med deres smaa Flag i Hænderne, syngende „Nu titte til hinanden, de favre Blomster smaa —“ og drak den første Kop Fødselsdagschokolade.

Efter dem fulgte en Fællesdeputation fra Husholdningsskoler og tidligere Elever bestaaende af Frkn. Vestergaard, Sahl, Elgstrøm, Juul Andersen, Teglbjerg, Tarp og Margrete Pedersen, som overrakte M. L. en kaligraferet Adresse i en Mappe, der indledes med:

Vi glade hilser Dem i Dag
med Tak for hvad De skænkte!
Det var for Dem en Hjertesag
at lære, som De tænkte.
Begejstrings Ild og Ungdoms Mod
blev tændt i vore Sjæle;
som ingen anden De forstod
at give Tanker Mæle,

og desuden som Gave 10 flunkende nye Hundredkronesedler til Hjælp til Indretning af Fru M. L.s meget

ønskede Model-Undervisningskøkken, hvorefter Frk. Pedersen udtalte: Vi kommer som Repræsentanter for Foreningen af Husholdningsskoler og Foreningen Ankerhus og dermed som Repræsentanter for en stor Del af Hjemmenes husligt interesserede Kvinder i Danmark, idet Foreningen Ankerhus repræsenterer mange Hjem ud over Landet, og gennem Foreningen af Husholdningsskoler kommer vi paa Kollegers Vegne, og bringer dermed Hilsen fra Husholdningsskolerne og fra en stor Kreds af Husholdningsslærere, og vi ønsker, at Aarene, der kommer, maa give godt Arbejde, gode Resultater, at meget af det, De arbejder for, maa naas, at De maa faa Glæde, Arbejdsmod og Kræfter til endnu i mange Aar at være den virksomme Kvinde, som vi alle ser hen til og beundrer.

Og vi ønsker, at Arbejdet for Husholdningssagen maa føres fremad i den Aand og med den Uselviskhed, den Redebonhed til at yde og hjælpe vor Sag, som De altid har vist.

Vi sammenfatter alle vore Ønsker i et hjertelig til Lykke med Dagen. Tak for hvad De har givet os hver især og hele Husholdningssagen og alt godt for de kommende Aar. Og hermed skal jeg paa Venners (Kollegers og Elevers Vegne) overrække Dem denne Hilsen og Gave.

Derefter kom Repræsentanter for Sorøegnens Landboforening med et dejligt Syrentræ, Konsulent Geert Olsen, Gdr. Fischer og Gdr. Rs. Rasmussen, der som Formand for Foreningen udtalte: „Vi kommer her ikke alene for at overbringe vor personlige Lykønskning til Dem paa Deres Fødselsdag, men vi kommer paa Landboforeningens Vegne for at overbringe dennes Lykønskning og Hyldest til Dem. Vi beder Dem modtage denne Blomst, ikke alene som en Hyldest men Tak til Dem fra hele Sorøegnens Landbostand for Deres Virksomhed iblandt os i de mange Aar — en Virksomhed hvis Virkninger spores ud i de enkelte Hjem Landet over, og som i første Række er gaaet ud paa, at faa indført sundere Levevis og bedre Økonomi i Hjemmene. Men ved Siden heraf, har De haft Tid til at pleje andre Interesser og haft Kraft og Evne til at gøre en Ind-

sats ogsaa paa disse Omraader. Deres Indsats for de aandelige Værdier i vort Folk rækker langt, og derfor siger vi Dem Tak.

Vi er stolte af, at De har faaet Lov at virke iblandt os. Og vi vil haabe, at De endnu i en lang Aarrække maa faa Lov at fortsætte Deres Arbejde, til Gavn for denne Egn og til Gavn for hele Folket.

Saa kom A. Juul, Bromme, og P. Olsen, Sneslev, paa Sorøkredsens Husmandsforeningers Vegne og glædede M. L. med 60 lyserøde Roser — senere kom Købmand Eich med en pragtfuld Krystalvase fra Sorø Byraad, ligeledes fyldt med Roser.

Fra De samvirkende danske Husholdningsforeninger modtog Fru M. L. en toarmet Sølvlysestage, fra Landboforeningernes Husholdningsudvalg en Palme og ligeledes fra De sjællandske Landboforeninger. De samvirkende danske Landboforeninger sendte en pragtfuld Kurv med Syrener og fremdeles myldrede det ind med Liljer, Roser og andre skønne Blomster og kære Venner. Der kom Hr. og Fru Vejstrup, der kom Pastor K. Bjerre med en Æske Sølvsker, for „M. L. maatte jo have det ind med Skeer“, der kom Familierne Langkjær med et mægtigt Terracotta-fad fyldt med dejlige Frugter, der kom Forstander Nør-gaards fra Antvorskov og Redaktør Hans Jensen fra Slagelse, der kom Frk. Roed-Müller med en mægtig Buket Kalaer fra Foreningen af danske Husholdningslærerinder, der kom vor gamle Medhjælper Frk. Louise Jensen med de berømte grønne Glas og en mægtig Kurv Hortensia fra Husassistenternes Fagskole, der kom Fru Hermansen sammen med Fru Guldsmed Jensen med en Palme fra Sorø Husholdningsskoles Elevforening fulgt af Frk. Rasmussen fra Dansk Kvindesamfund i Sorø, ligeledes med Palme og venlige Ord.

Der kom Bestyrelsen for Sorøegnens Husholdningsforening, der kom Frk. Kirsten Simonsen fra Borrehus Husholdningsskole rejsende fra Kolding og Red. af Tidsskrift for Husholdning, Frk. Bertha Pedersen fra Odder, og Frk. Boldsen fra Lemvig, der kom Chokoladepakker og

andre Godter rundt om fra, deriblandt ogsaa fra københavnske Arbejderkoner, der kom Sølvskeer fra Slægtninge paa Bornholm, Guldgave fra en Bror, Kaffeservice af drevet Sølv fra Søskendebørn paa Grønvang, Bøger, Billeder, Digte og Skaale og en til Dagen fremstillet Vase fra Slægtninge fra Dollerup Mølle. — I Seminariets Køkken drak man Chokolade, hjemme i Havestuen paa Gl. Ankerhus midt i Blomsterfloret hilste man paa hinanden ved et Glas ædel Æblemost fra Havens forrige Æblehøst. Allevegne myldrede det med glade Gæster, allevegne saa man Fru L. med Favnen fuld af Blomster.

Ved Frokosten i Salen, hvor et lille Hundrede Mennesker efterhaanden blev samlet, talte Folmer Dam smukt og inderligt, og man sang „Lille Karen“s Sang: Mor Magdas Fødselsdagsviser:

Det hagled' og sne'de og Vindene sled
den Dag, da jeg fødtes til Verden,
dog tror jeg, at Solen den vidste Besked,
og Bygerne brød, mens den smilede ned,
for at starte min jordiske Færden.

Aprilsvejr, det var, i April blev jeg til
April har mig stemplet og kaaret.
I Storm blev jeg født, ja, og storme jeg vil,
og Vindstille regner jeg nærmest for Dril,
det er mig udi Klæderne skaaret.

En Rengøringsmaanet det er jo April,
— jeg elsker at skrubbe og skure!
— at rydde for Klude og Skrammel og Spild —
hver Haandværker lystrer min Stok og min Stil,
mens han ramler med Tage og Mure.

Mit Ønske mig følger i stort som i smaat,
mit Liv blev en Hovedrengøren.
Kun eet jeg ej ønsked' at gøre for godt!
Ret længe at holde mig smukt paa min Maat'
saa dog hellere Gruset i Døren.

Og hagler og stormer og strømmer det ned
i brydsomme Dage og Timer —
April næsten aldrig for Alvor er vred,
hver Dag har sin Sol, som den første jeg ved
og af Glimt skabes lysende Stimer.

Men Formiddagens største Overraskelse var da Forstander Jensen fra Haslev paa Landhusholdningsselskabets Vegne kom og med smukke og anerkende Ord overrakte M. L. Selskabets store Sølvbæger for fortjenstfuld Virke for danske Landbohjem tillige med et Dokument af følgende Ordlyd:

DET KONGGELIGE DANSKE
LANDHUSHOLDNINGS SELSKABS
PRÆSIDENTER

giver hermed tilkende:

At Selskabet af Brød. Bendix'
Jubilæumslegat har tildelt

FRU MAGDALENE LAURIDSEN,
„ANKERHUS“,

et Sølvbæger
for fortjenstfuld Virke for
dansk Landbo Husholdning.

Til Bekræftelse herpaa udstedes i Selskabets Navn dette aabne Brev.

København, d. 25. April 1933.

Chr. Sonne. L. Frederiksen. P. Olufsen.

H. M. Knudsen.

Eftermiddagen bragte endnu flere Gæster og nye Overraskelser, der kom Slægtninge bilende fra København og fra Vejen, der kom Undervisningsministeriets Repræsentant, Hr. Kontorchef C. Hegermann-Lindencrone m. Familie, og Købmand Hjorth kom og tog Fru L. med paa en Køretur Søen rundt, igennem Byen og Landsognet hvorfra Flagene vajede til hendes Ære.

Men Dagens største Begivenhed var dog alligevel den Fest, Sorø Bys Borgere holdt for Fru L. inde paa Postgaarden. Det var helt højtideligt, da gl. Langkjær førte Fru Lauridsen (der havde sin gl. historiske sorte Silke-Slæbkjole paa) og Sognefoged Richardt hendes Datter

Margaret — ind i Salen, hvor de 200 Fstedeltagere fra Byen og det ganske Land var samlet og Musiken spillede Riberhusmarchen. En fornøjelig Overraskelse blev hende og Gæsterne til Del, da de naaede Spisesalen; der havde nemlig Husholdningsforeningens Medlemmer ladet den unge Kunstmaler Thams paa Væggene fremtrylle et helt Ankerhus, baade med Hovedbygning og Udsigt over Kongebroen til Sorø Sø og Skove og til Pedersborg.

Frk. Hyldgaard bød Velkommen paa Komiteens Vegne (S. Langkjær, Borgmester Frandsen, Købmand Hjort, Fru Johanne Christensen, Fru Signe Langkjær, Fru Hilda Hermansen, Redaktør Martin, Fru Jutta Ussing, Fru Helga Olsen, Købmand Eich, Skrædermester Richardt, Fru Nikoline Olsen, Fru Christine Larsen, Gdr. Rasmus Rasmussen, Fru Amtmand Topsøe, Frk. Anna Hyldgaard), bød Velkommen til Fru Lauridsen, hendes Børn og Slægtninge, til Undervisningsministeriets Repræsentant, til de mange Gæster fra Byen og det ganske Land. Hun udtalte sin Glæde over den store Deltagelse, det er vel nok den største Hæder en Profet kan opnaa: at blive agtet i sit Fædreland (Munterhed). Vi haaber, at det bliver en Sammenkomst, der ogsaa kan give Samværrets Frugter.

Fru Lauridsen takkede.

Murermester S. Langkjær,

var Aftenens første Taler, indledte med en livfuld og myndig Skildring fra den Tid, da Magdalene Lauridsen kom her til Byen og sammen med Fru Eriksen startede den første Husholdningsskole her i Landet. Det har ikke været helt let, men ved utrættelig Energi var det lykkedes. Fru Lauridsen gik imidlertid snart sine egne Veje og flyttede udenfor Byen, hvor hun paa en øde Mark byggede Ankerhus og skabte den store Virksomhed, som vi ser i Dag. Det er en Fest at færdes her paa en rigtig Sommerdag, hvor alting gror frodigt og friskt. Vi er i Aften kommet sammen for at hylde Fru Magdalene Lauridsen i Anledning af denne Bedrift og ønske Dem til Lykke med Dagen og det Værk, De i Dag kan se tilbage paa med Stolthed, men vi er ikke kommet sammen for at betyde Dem, at vi betragter Deres Livsgerning som endt, det er der for meget Sprængstof i Dem til (Munterhed), vi er kommet sammen for at tilkendegive overfor Dem den Respekt og Beundring, vi føler for Dem og den Gerning, De hidtil har udført. Samtidig med, at vi ønsker Dem til Lykke paa Fødselsdagen, vil vi ønske

for Dem, at De endnu i mange Aar maa faa Gavn og Glæde af den Gerning, De udfører. Med dette Ønske et Leve for Fru Lauridsen.

Derefter sang Fru Fotograf Jørgensen nedenstaaende Vers meget betagende:

*Som en rejselysten Flaade
ankret op ved Ankerhus.
For de mange kun en Gaade,
da der stod dit første Hus.
Dybt i Mulden graved du,
højt det spired da og nu.
Sæden: det var Fredens.
Den blev saaet tæt og tit,
skærmed dit og skærmed mit.
Høsten: Kærlighedens.*

Boghandler Frk. Hyldgaard:

Bjørnsons Digt: Jeg vælger mig April — passer saa godt paa Fru Magdalene Lauridsen, thi hun er selv en Fru April. Alt hvad hun har tænkt og troet paa gennem Aarene er groet op omkring hende, og hendes Livsværk har i Dag gjort hendes Navn kendt ud over hele Landet. Fru Magdalene Lauridsen har været en god Husholder, der paa rette Maade har forvaltet de Talenter, hun har faaet. Jeg bringer hende paa Fødselsdagen en personlig Tak for 40 Aars trofast Venskab og siger hende Tak for alt, hvad hun har betydet for sin Egn.

Amtmand Topsøe

lykønskede paa Skolemyndighedernes Vegne. Ved enhver Sag, der drejede sig om Ungdommens Vel, har vi altid hos Dem mødt en dyb og varmsfølt Interesse, særligt naar det gjaldt Aftenskolen og Husholdningsundervisningen i denne. Det er en af Deres Hjerlesager. De har set den store Betydning af at føre Husholdningssagen ud i den brede Befolkning, hvor Midlerne er smaa og Mundene mange, set Betydningen af, at der findes en økonomisk og forstandig Husmoder, som ikke alene gaar til Arbejdet med Glæde, men som ogsaa kan samle om Arnen. De aandelige Værdier er betydningsfulde, den gode Tone og Aand højner. Ogsaa saadanne Værdier har de unge faaet hos Dem og saadan, at de senere forstaar at føre dem videre ud. Vi har mødt Dem med en utrættelig Energi, en Sag koster jo Kamp, særlig naar der skal Bevilling til, men De førte den altid frem med Klogskab, og vi var aldrig i Tvivl om, at den blev baaret frem af et ualmindeligt ædelt førende Hjerte,

som slog for Ungdommens Sag. Tak for Samarbejdet, og jeg vil ønske, at vi endnu i mange Aar maa møde Dem til Løsning af de mange Arbejder, der endnu er tilbage.

Forstanderinde Frk. Vestergaard

bragte en Hilsen og Hyldest fra den danske Husholdningsskole. Med Kraft og Varme har De vogtet den Sag, der har Deres Hjerte. De er af Naturens Bygmester (det maa sikkert være det, der har knyttet Dem saa stærkt til Langkjær), og bliver aldrig færdig med at bygge, ikke blot paa Ankerhus, men i videre Forstand paa alle de danske Hjem. Deres Ideer trives i vort Samsfund. Og naar De fik en Ide sagde De altid: Vi maa finde en Form, vi maa have begyndt. Der har til Tider staaet strid Vind om Deres Gerning, men De stod fast i sikker Tro paa den Sag. De kæmpede for. — Gid Guds gode Vind stadig maa føre Dem.

Kontorchef Hegermann-Lindenchrone

bragte Hilsen fra Undervisningsministeren, som gerne selv vilde have været til Stede, men var forhindret af Skovgaard-Festen i København, hvorimod Fru Borgbjerg var kommet. Ministeren vilde gerne have, at jeg skulde takke Dem for Deres store og fortræffelige Arbejde i Husholdningsskolens Tjeneste, den almindelige Opdragelse og den særlige Uddannelse af Lærerinder og for Arbejdet gennem Aftenskolen. Det Arbejde, De har nedlagt, er kendt og anerkendt. Der var en Tid, da Husholdningsundervisningen var noget, der nærmest blev mødt med et Smil fra Mændenes Side som en Ting, der nok skulde klare sig selv og ikke kom Samsfundet og det offentlige ved. Jeg siger ikke, at Husholdningssagen har faaet den Stilling, den fortjener, men man ser paa den som en Ting af største Betydning for hele Samsfundet. Et Vidnesbyrd herom ser vi i, at Kongen i Dag har tildelt Fru Lauridsen Fortjenstmedaljen i Guld (Haandklap), en Anerkendelse af personlig Indsats og denne Sags Betydning. Jeg selv, og forøvrigt ogsaa Ministeriets andre Embedsmænd, har haft Glæde af at have med Fru Lauridsen at gøre. Det er rigtigt, naar man har med Embedsmænd at gøre, at det da er nødvendigt at komme med en Del Krudt og Energi. Fru Lauridsen har altid mødt med begge Dele, og ingen har kunnet undgaa at sætte Pris paa den Varme og forbavsende Utrættelighed, De har vist ved saadanne Lejligheder. Men jeg har ogsaa opdaget andre Egenskaber hos Dem: stor Fasthed og Maadehold i Modgang og Hensynsfuldhed mod andre i Medgang. Egenskaber, jeg vur-

derer højt. Det er en Berigelse at træffe Mennesker som Fru Lauridsen. De Kilder, De øser Deres forbavsende Kræfter af, løber dybere end blot Husholdningsspørgsmaal og Forretning, de dybeste og menneskelige Kilder springer hos Dem, af de evige Kilder øser De Styrke.

Borgmester Frandsen:

Fru Magdalene Lauridsen har været Sorø By en god Borger og det siger vi Dem Tak for. Ved flere Lejligheder har vi nydt godt af Deres Hjælp og vi er stolte af at have en Virksomhed som Deres i Nærheden af vor By. De har faaet Sorønavnet til at lyde langt omkring, og hvor det nævnes sammen med Ankerhus, siges der kun godt om det. Jeg vil ønske, at De i mange Aar endnu maa være Chef for Ankerhus og at den Virksomhed, De har skabt stadig maa blomstre frodigt og at De vil bevare Deres Velvilje for Sorø som hidtil; De har støttet Byen kommercielt, Købmænd og Haandværkere kan tale med derom.

Saa blev der sunget en Sang, som Graver Larsen havde skrevet som „en liden og nødvendig Tilføjning til Rimkrøniken“, hvor bl. a. siges:

Som Viking stod hun paa Sjelunds Kyst
med Sværd og Bue, Skjold og Pile;
en Skjoldmø fylket til Daad og Dyst,
men ingensinde Tid til Hvile.
Taktiken formed' hun med sikker Haand,
saa selv Ministre kom i hendes Baand!
Fremad hun gik
saa hendes Skik,
mens alle Aarets Dage ile.

Sognefoged Chr. Richardt

talte paa Sorø Landdistriktsraads Vegne, og omtalte Ankerhus' Andel i Udviklingen i Landsognet. Jeg har lært at respektere Deres Gerning, Dem selv har jeg respekteret i mange Aar. Jeg takker for Venskab overfor min Kone og mig. Frk. Lauridsen og Folmer Dam haaber jeg i Fremtiden ogsaa vil være gode Støtter for Landsognet.

Fru Wille Jørgensen, Sorø Højskole,

bragte Fru Lauridsen Hyldest som Skolemoderen, hvis store Børneflokk havde talt Medlemmer fra Grønland, Island, Færøerne, hele Skandinavien, ja, hele Europa. Det er en Oplevelse at være sammen med Fru Lauridsen fra

den aarle Morgen og se hendes Glæde. Hun er den ideelle Skolemoder med Myndighed og Kærlighed. Hun glemmer ikke sine Børn, efter at de er fløjet fra Reden.

Byraadsmedlem Fru Hermansen

takkede paa gamle Elevers Vegne fra Sorø Husholdningsskole, Fru Lauridsen er den fødte Økonom, intet maa gaa til Spilde, ogsaa paa det aandelige Omraade. Naar Ankerhus har noget godt at byde kalder det sine Venner til. Stilstand er Tilbagegang, skal vi gaa frem, maa vi forny os og der har vi en Guldgrube i Ankerhus.

Folmer Dam takkede By og Egn:

Det er rigtigt, at Fru Lauridsens Livsværk rækker ud over Skolen, Byen, Egnen, ja udenfor Landets Grænser. Ankerhus er det faste Punkt, men Skolen skabes ikke ved et enkelt Menneske, men ved Vekselvirkning, den har været her og skabt det smukke Resultat. Skolen er lagt godt, Naturen danner den skønneste Ramme, men Kulturen har ogsaa Betydning, og Vekselvirkningen med Menneskene i Egnen er derfor mere nødvendig end Naturen. Fra Sorø By og Omegn har vi mødt en Velvilje, som har baaret gennem meget og over meget og derfor takker vi fra Ankerhus.

Pastor K. Bjerre

talte smukt og fornøjeligt om den Tid, da han hentede to unge Piger i Levring Præstegaard, den ene blev hans Hustru, den anden var Fru Lauridsen. Hemmeligheden hos Fru Lauridsen er den, at hun, som Pythagoras, havde noget fast at gaa ud fra, forstod at bruge de rigtige Tal. I en Lærebog stod der om en Fugl, at „den udmærkede sig ved at mangle Bagtaa“, om Fru Lauridsen kan siges, at hun udmærker sig ved at mangle Egenkærlighed. Hun er ikke til at modstaa, fordi man opdager, at det ikke er for sig selv, hun kæmper. Jeg vil ønske, at Sfærens Harmoni maa lyde for Dig saa længe Du lever.

Selv blev hun ingen Sinde
forandret — tværtimod,
hun er den samme Kvinde,
saa ydmyg, trofast, god,
For dette mer' vi synger
end for de Ting hun gav —
om hende nu vi slynger
en Takke-Tryllestav.

Forstanderinde Frk. Margrete Pedersen, Hadsten, talte paa Foreningen Ankerhus' Vegne, Tak for den Paa-virkning, vi har faaet paa Ankerhus, og som vi kan leve videre paa. Ungdommen har en Ven i Fru Lauridsen. Jeg bringer Hilsen og Lykønskning fra Foreningen af Husholdnings-skoler, vi beundrer Dem og takker for, hvad de har været for os. De har været som *Tidens Røst*, der talte til Kvinderne.

Fru Lindkvist

takkede paa De danske Husholdningsforeningers Vegne: Tak, fordi De bragte Husmoderforeningerne til Verden, Fru Lauridsen er besjælet af Moderlighed og uforlignelig Optimisme.

Folketingsmand Johs. Hansen

mindede om en af Fru Lauridsens Ideer, at der skulde opstilles kvindelige Kandidater i de forskellige Amter. Han var enig med Fru Lauridsen i, at vi skulde have flere kvindelige Rigsdagsmænd, men kunde naturligvis ikke være saa begejstret for, at der netop skulde opstilles en Kvinde i Sorøkredsen ved det første Valg, hvor han var opstillet. Dette Forhold havde dog ikke efterladt nogen Bitterhed, og han vilde paa egne og Hustrus Vegne takke for Venlighed og Gæstfrihed og bragte en Hilsen fra Rigsdagen, hvor mange omfattede Fru Lauridsens Arbejde med Sympati.

Konsulent Fru Mary Atlung

bragte fra Københavns Husmoderforening en Tak for den Samarbejdsaand, der udgaar fra Ankerhus og for de Traade, Fru Lauridsen binder mellem Husmødre i By og paa Land, og overrakte en Bonbonniere med M. L.s Navnetræk.

Pastor Vedde:

Lykke til at faa et Skolekøkken i hvert Sogn!

Frk. Rasmussen

takkede for Fru Lauridsens Arbejde for Dansk Kvinde-samfunds Sorøkreds, som hun har været med til at starte.

Gdr. Niels Larsen, Højager,

bragte Hilsen fra De samv. sjællandske Landboforeninger og fortalte fornøjeligt om dengang, da Fru Lauridsen som

den første Kvinde talte ved Landboforeningernes Delegeretmøde, da Beslutningen om de vandrende Kursus, Husholdnings-Aftenskolen vedtoges, og om den forskelligartede Modtagelse Vandrelærerindebevægelsen fik i de forskellige Hjem. Vi Landmænd har særlig Grund til at sige Tak.

Nogle af de Hundrede Telegrammer læste derefter Folmer Dam op.

Fru Magdalene Lauridsen, »Ankerhus«, Sorø.

Hans Majestæt Kongen har under Dags Dato tildelt Dem
Fortjenstmedaljen i Guld.

Krieger
Kabinettssekretær.

(Bifald),

Ove Rode: Hjertelig Lykønskning.

Forfatterinde Rose Bruhn: I den straalende Livsgerning og som Ven
hilser og hylder jeg Dem.

Overlærer Hansen og Hustru, Graasten:

I myndig Kraft med Sindet hjælpsomt stemt

den Daad blev skabt, som er ved Danmarks Hjerte gemt.

Venner i Askov, Vejen og Ladelund:

Hilsen og Hyldest med Tak for mange Aars virksomt Arbejde
for Hjem og Ungdom.

Ellen og Johs. Jensen, Grundmosegaarden, tidl. Kærehave:

Hjertevarme, Ungdomsvirke,

Vejen let fra Hjem til Kirke,

Takken toner som i Brus,

Flaget hejst paa Ankerhus.

Ingeborg Appel, Askov: Lykønskning, Hyldest og Tak.

Mulstrup Skole: Altid været Fyr og Flamme,
mange Aar endnu det samme.

Anton Bast: Hjertelig Lykønskning, Tak for Deres store Samfundsgerning, god Fremtid.

De samvirkende sjællandske Landboforeninger: Hjertelig til Lykke
med Tak for Deres Virke og Indsats i Foreningerne i de
svudne Aar.

Tvedegaard og Skovgaard.

Folketingsmand Raunkjær: Hjertelig til Lykke. Fortsat Held og Fremgang for Deres store Gerning i Husholdningsoplysningens Tjeneste.

Redaktør J. V. Christensen og Hustru: I Beundring for Deres Livsværk ønsker vi Dem til Lykke med Fortid og Fremtid.

Bestyrelsen for de sjællandske Husmandsforeninger: Held og Lykke følge Dem i Deres Gerning i Fremtiden.

N. P. Andreasen og Henriksen.

Agnete Kring. Grundtvigs Hus hilser, hylder og lykønsker.

Regine og Jørgen Banke. Hilsen og Hyldest.

Fru Ole Hansen: Tak for Fortid, Lykke og Velsignelse over Fremtiden.

Hansigne Enroos: Pioneren ønskes hjertelig til Lykke.

Caroline van Deurs Familie: Tillykke.

Ingeborg Richter. De danske Husmoderforeninger: Oprigtig Tak for Deres Arbejde for Husholdningssagen.

Cathrine og Jens Nyberg: I Dag burde alle danske Husmødre og unge Piger hejse Flaget. Og alle danske Mænd raabe Hurra.

Amtmand Haugen-Johansen: Tillykke.

Og fra Karl Elnegaard — Pastor Balslev og Hustru — Rektor Raaschou-Nielsen og Hustru — Fru Pastorinde Krarup — Frk. Birgitte og Marie Glahn — Annette Kaysen — Dommer Baller — Magister Saxild og Hustru — Provstinde Emilie Nielsen (tidl. Vemmelv) — Dr. Eli Møller — tidl. Landbrugsminister Poul Christensen — Viceskoledirektør Svane — Agnete Vøhtz, Gerda Hansen og Agnethe Ovesen, fra Undervisningsministeriet — Højskoleforstander Nielsen-Svinnings, f. T. England — Konsulent Cath. Holmsgaard — Ingeborg Suhr og Carl Mailand — Asta og Poul Fenger — Forstander Rasmussen Næsgaard — Dagmar Grymer — Forstander Pinholts, Kærehave — Anna og Thormod Jørgensen, Høng — Elisius Johnsens, Odder — Elise og Karl Skafte, Ry — Helene Hjul, Vældegaard — Odense Fagskole — Anna Bransager Nielsen, H. P. Nielsen, Haraldsborg — Rebekka la Cour Madsen, Baungaard, Hedvig Overgaard, Ladelund, Elisabeth Iversen, Askov, Anna Østergaard, Roved, Kirstine Thing Poulsen, Gammelby, Anna Søndergaard, Vejen og Kirstine Andersen, Vejen — Helga og Arthur Pedersen, Lollands Højskole — Dagny Margrethe Petersen, Holbæk Husholdningsskole — Marie Christensen, Husassistenternes Fagskole — Skaarup Landbrugsskole — Aarhus Husmoderskole — Husholdningsskolernes Tilsynsførende Fru Karen Hessel — Pædagogisk Forening for Husholdnings- og Skolekøkkenlærerinder — Dansk Aftenskoleforening ved Lærer Hammer — Hanne Knudsen Landsgrav — Arnth Jensen — fhv. Handelsminister Slebsager — Odsherreds Husholdningsforeninger, Fru Mette Holm Clausen — Ringstedegnens Husholdningsforening, Ingeborg Hansen — Fru Villerup, Hillerød — Skamstrup Husholdningsforening — Slagelse og Omegns Husholdningsforening — Taastrup Husholdningsforening — Falsters Husholdningsforening — Karen Sylvest, Ølstykke — Vestlollands Husholdningsforening — Komiteen for Grønlanders Uddannelse v. Fru Astrid Balle — Professor Anton Pedersen — Prof. Ove Paulsen — Journalist Elias Nielsen — Familien Faber, Ry Nørskov — Jutta og Hans P. Larsen, Holmstrup — Realskolebestyrer P. Hauge og Hustru — Signe Petersen — Fhv. Folketingsmand Olav Olsen.

Marie Hjelder: Til Lykke i Dag. Mange gode Arbejdsaar derefter.

Magdalene Lauridsen

tog, efter en Sang om hendes Liv og Færden, Ordet og takkede for al den Venlighed, der var vist hende, for al den Hæder, der var blevet hende til Del, takkede for den smukke Fest og for de mange gode Aar i Sorø og fortalte en Række morsomme Smaatræk fra disse Aar — lod Tankerne gaa tilbage til sine prægtige Forældre, til sit Fødested i Holsted og sit dejlige Barndomshjem i Astrup. — Som Skolepige var min Drøm Sorø, det skyldtes maaske baade min Mors poetiske Gemyt og hendes kæreste Læsning: Ingemans Romaner, Fars historiske Sans eller vort Hjems yndige Lærerinde, Moster Maren, der saa levende fortalte om alt det herlige, der fandtes i Verden, og mit Ønske fik jeg jo i højeste Grad opfyldt denne Gang, som saa ofte senere. Og min Sorø-Glæde er lige saa dyb og frisk som for 40 Aar siden.

Og jeg er taknemlig for, at mit Virke faldt i Sorø, taknemlig for den Støtte, der blev givet mit Arbejde, for den Tillid, der er mig vist, for de gode Venner, jeg der har fundet, og jeg er rørt over al den Anerkendelse, der er ydet mig og den Sag, jeg repræsenterer, og jeg haaber, at jeg ogsaa i Fremtiden maa være værdig til den viste Tillid. — Tak for denne rige Dag!

Købmand S. Hjorth

der havde dirigeret Aftenens stilfulde og vellykkede Fest sluttede med Tak til alle og man sang „Klokken slaar“.

Efter at have drukket Kaffe i Hotellets forskellige Lokaler, sluttede den smukke og fornøjelige Sammenkomst med en lille Svingom.

Men Dagen derpaa blev næsten lige saa festlig, Hilsener og Telegrammer strømmede fremdeles ind.

Og mellem det Væld af Blomster, der fyldte Stuer, Køkkener og Sale, var der ogsaa Orkideer fra Frk. Thyra Hansen og Christa Nielsen — Blomsterkurve fra Købmand Eich og Hustru — Bygmester Olsens, Slagelse — »Ping-Klubben« — Liljer fra Købmand Andersen, Sorø — Familien Østergaard, Slagelsevej — Dagny Neergaard og Else Taarning — Hortensier fra Overlærer Møller-Andersen og Hustru — Olaf Jensen og Hustru, Møllegaarden — Margrethe Horn og Kamma Jensen — Frk. Mentze, Pedersborg — Familien Nielsen, Kongebrohuset — Propr. Høyer, Bromme Mølle — Tømrermester Jensen og Hustru — Malermester Blach og Hustru — Marius Andersen og Hustru — Roser fra Andersine Hansen, Odense — Martha Sahl — Emma Poulsen, Odense — Familien Blicher, Aarhus

— Lektor Erlandsen — Ingrid Fjord Christensen — Inger Rasmussen, Vedde — Sofie Larsson — Mælkehandler P. Jensen og Hustru — Slagtermester Jacobsen og Hustru — Gartner Christiansen og Elisabeth Lorentzen, Maglesø — Rosentræ fra Fru Maren Martin — Fru Poulsen, Kongebrohuset — Familien Lund Larsen, Næsby — Kalaer fra Betty Bach, Slagelse — Asta Jørgensen, Hillerød. Endvidere var der Blomster fra Hans Løjmann — Forstander Nørgaard og Hustru, Antvorskov — Adjunkterne Damgaard Sørensen, Truelssen og Nordahl Svendsen — Tømrer Olsen og Hustru, Asser Rigsvej — Farvhandler Carlsen og Hustru — Fru Mølmark og Datter — Familien Kristensen, Abildhus — Installatør Haslund — Graver Larsen og Hustru — Gartner Lønøw og Hustru — Fru Amtmand Topsøe — Sognefoged Richardt og Hustru — Vogmand Petersen og Hustru — Kathrine Hansen, Møllevej — Tandlæge Ziegler og Hustru — Smedemester Friis og Hustru — Familierne Krogh — Bogbinder H. C. Nielsen og Hustru — Maler Frølich og Hustru — Fru Anna Sort — Folketingsmand Johs. Hansen og Hustru — Marguerite Thisset og Karen Sandager — Fru Ingeniør Ørum — Kirstine Carlsen, Slagelse — Skovfoged Poulsen og Hustru — Else og Ingrid Lund Larsen — Gartner Westergaard, Holstebro — L. Westy Stephensen, København — Sigrid Wisbech — Juli Specht, Stenstrup — Johanne Nielsen, Bromme — Sigrid Øther — Nora Thomsen — Fru Bille, Holte — Kirsten Simonsen, Borrehus — Elna Fjeldbo — Augusta Jensen — Elise Petersen, Asmindrup — Bertha Pedersen, Odder — Familien Hallasmøller, Sorø — Lærer Jensen, Højskolen — Kirstine Møller — Martine Nielsen, Gelsted — Journalist Larsen, Sorø Amtstidende — Ingeniør Harald Thommesens og Familie. — Margrethe Bergholt — Anne Marie Hauge — Sygeplejerske Ellen Hansen — Signe Halkier og fra mange flere.

Og desuden var de sendte Hilsener fulgt af Gaver ogsaa fra Prof. N. A. Larsen (Krystalkurv) — Familien Stenbæk (Den signede Dag — illustreret af Joakim Skovgaard) — Fru Lektor Mathiesen (hendes Mands Bog). Konstantin-Hansen og Hustru (Digt og Tegning). Guldsmed Jensen og Hustru (Sølv-Potte) — Urmager Lange (Krystalopsats) — Fru og Frk. Birthe Westergaard (Konfektskaal) — Ingeniør Lotz og Hustru (Sølvkniv) — Frk. C. Blach (Sølvkageske) — Fru Jensen, Aarhus — (Sølvdaase) — Organist Andrup og Hustru (Keramikskaal) — Familien Gram (Billede) — Frk. Larsen, Hyllinge (broderet Bordtæppe) — Konsulent Aage Christensens og Forstander Toftegaard Madsens (Silke-Kaffedug) — Fru Munk (hæklet Lysedug) — Frk. Olsen, Frederiksvej (gl. Hedebo-Krave) — Fotograf Jørgensen og Hustru (Keramikkande) — Sofie Petersen, Rønne (Digte) — Oda Clausen (Glas) — Fru Claessen (Lommetørklæde) — Fru Jespersen m. Døtre (Sølvske) — Fru Drewes (Porcellainfad) — Margrete Krag (antik Ske). — Inger Rasmussen (Billede).

Og der kom skrevne Hilsner og gode Breve fra:

Agnete Juul, Braaskovgaard — Signe Holm, Madebjerggaard — Anna Sloth, Højbjerg — Sara Pedersen, Blæsing — Ingeborg Wied — Kirstine Rasmussen Hansen, Hvaløse — Marie Winther, Mellem Mølle — Alma Andersen, Graasten — Ingrid Saxtorph — Dagmar Rude, Charlottenlund — Magdalene Jensen, Aalborg — Frida Hansen, København — Marie Lærkegaard Hansen, Allinge — Ingeborg Iversen, København — Dr. Kier Petersen — Ingrid Benich, Taastrup — Elna Schøne — Nanna Westergaard og Sigrud Andersen, Christiansfeld — Astrid Alf Larsen — Margrethe Arentz — Thyra Jensen, Viborg — Dorthea Møller, Brandelev — Ville Juul Hansen, København — Thyra Kromann, Malling — Grethe Gregersen, Kregme — Gunhild Tang — Agnes Barding — Jenny og Chr. Larsen, Aastofte — Kathrine Thisted — Signe Stenbæk — Erna og Thora Lyngborg — Elise Kampp Pedersen — Gartner Kjeldsø og Hustru — Blikkenslager Petersen, Sorø — Ulla Pedersen — Thora Christiansen, København — Gudrun Lunden — Skolekøkkenlærerinde Ingeborg Lund — Magda Freuchen — Enrico Bjerre — Marie Buhr Holm — Lise Kierkegaard — Journalist Vaslev — Karen Lind — Laura Høj Christensen — Rasmine Larsen, Taastrup — M. Guldmann, Silkeborg — Ruth Stender Nielsen — Cornelia Frimodt Møller — Else Sørensen, Slagelse — Anna Jeppesen, Gadstrup — Line Mogensen, Neksø — Anna Færch, København — Gudrun Andersen, Hesbjerg — Anna Andersen, Boslunde — Fru Lærer Hansen, Svaneke — Karen Sloth, Jebjerg — Johs. og Frida Gommesen, København — Hansigne Hansen, Bornholms Husholdningsskole — Ingeborg Mailand Smith — Herdis Dybkjær og Sigrud Dahl Rasmussen — Esther Hassel Jensen — Jensine Albrecht — Læge Inger Jensen, Sorø — Marie Bagge, Vejlefjord — Rigmor Seidelin Larsen — Biskop Ostenfeld — Direktør Riis Hansen — Professor O. H. Larsen — Kontorchef Steemann — Fru Undervisningsminister Borgbjerg — Dr. M. Hindhede — Ingeborg Petersen, Neksø — Kofoed Jacobsen, Langedeby — Gerda og Holger Kofoed, — Synnøve Lund, Silkeborg — Maren Christensen, Aarhus — Akademikasserer la Cour — Pastor Krogh Meyer — Baron Dirckinck-Holmfeld — Valdemar Bjerre — Sigrud Arnkiel Petersen — Johanne Rasmussen, Haraldsborg — Fru Bransager, sen. — Fru Sparre-Petersen — Ellen la Cour Overgaard — Frida Frederiksen — Anna Torpegaard — Lærer Thomsen, Vindelbro — Helga Jensen, Holtug — Kirstine Christensen,

Vordingborg — Fru Strandbygaard, København — P. Witthoff, København — Anna og Oline Olsen, Pedersborg — Bøgeskov-Slægtinger, Østermarie — Sigrd Møller, Aalborg — Henriette Ludvigsen, Tersløsegaard — Jørgen Ludvigsen — Karen Strangen — Mariane Sørensen, Aarhus — Lærer Thomsen, Kongsvang — Folketingsmand Jensen-Broby.

Flere Telegrammer og Hilsener.

Fra fjerne Lande bragte Telegrafene ogsaa Bud og Hilsen. Arnak sendte Hilsen fra Grønland over Julianehaab og Naina Scharla fra Færøernes Husholdningsskole, — Ragna og Anna Braastad fra Gjøvik i Norge mindedes Ankerhusdagene med Tak.

Ragnhildur Pjetursdottir, Island: Islenzkar konur senda ydur i dag thakkir fyrir dætur sínar.

Fjola Stefansdottir: gud blessi ydur allar stundir.

Husholdningslærerne Agnete Skov, Gyrithe Ravn, Lis Christiansen, Dagmar Laursen, Thyra Jensen, Ellen Schultz, Else Nyholm Hansen, Karen Nielsen, Grethe Foghsgaard, Ella Hansen, Johanne Olsen, Yrsa Schiøltz-Christensen, Johanne Adler Lund, Gerda Raun, Kisse Møller, Else Therkelsen-Jensen, Meta Møller, Johanne Mikkelsen, Inge Damgaard, Ingeborg Berthelsen, Marie Herping, Karen Hedeager, Kirstine Bredahl, Karen Margrethe Gustavussen, Birte Jensen f. Frederiksen, Sigrd Grønlund, Valborg Hjortsø, Johanne Sørensen, Mary Pedersen, Ingeborg Larsen, Anna Ørnskov Hansen, Anna Winther Nielsen, Anna Eriksen, Mie Kristensen, Auguste Nielsen, Poula Sidenius Hansen, Gudrun Borchorst, Helga Pedersen, Grethe Larsen, Margrethe Mathiesen.

Familien Topp — Guldsmed Jensen, sen. og Hustru — Fru Telegrafbestyrer Møller og Datter — Lærer Guld og Hustru, Borød, Søren Langkjær, jun. — Johs. Pedersen og Hustru, Fredensvej — Anne og Ejnar Richardt — Gasværksbestyrer Jensen og Hustru — C. P. Poulsen og Hustru — Fru Hofmeyer m. Døtre — Glarmester Andersen og Hustru — Fru Ifversen-Nielsen — Smed Sørensen og Hustru, Slagelsevej — Murer Nielsen og Hustru, Skovhytten — Gdr. Heilskov Alstrup og Hustru.

Vejinspektør Chr. Olesen, København — Realskolebestyrer P. Hauge og Hustru — Signe Petersen — Laura og Markussen, Framlev — Familien Bøgeskov, Bornholm, — Valborg og Knud Ingerslev, — Lærer Jensen og Hustru, Hammel — Rigmor Lauridsen — Kirstine Petersen, Vejen — Fru Hanne Sejersø Olsen og Margrethe Sejersø — Elisa Petersen — Pylle Jensen — Alice Dittmann — Politimester Bjerre og Hustru, Graasten — Forsøgsleder Ernst Gram, Lyngby — Lærer Grauenggaard og Hustru, Haldager — Lærer Bjørn Jeppesen og Hustru, Hyllinge — Gartner Hansen m. Familie, Kastrop — Dyrlæge Wille og Hustru, Slagelse — Martha og Knud Strømning, Aabenraa — Lærer Andersen, Taaderup — Karen og Ellen Vejstrup — Familien Hansen, Aalekjær — Plantør Drewsen og Hustru — Asta Drewsen — Ingeborg Brekling — Familien Frederiksen, Urte Mølle — Pastor Schultz og Familie, Verninge — Brdr.

Thommesen, Levring — Meta Thommesen — Ebbe Hjort — Familien Normann, Odense — Kristian og Leonora Nielsen, København — Ingeniør Fischer Hansen og Familie, Odense — Mari Fogt, København — Marie Bojsen, Randers — Margrethe Tarp, Gesten — Familien Boldsen, Aabergaard — Gartner Jensen og Familie, Kinderlofte — Chr. Buckhøj og Hustru, Tølløse — Elfrida Petersen, Holmstrup — Konsulent L. P. Hansen og Hustru, Holte, — De forenede Annoncebureauer v. Nyboe Dam — Chr. Boelt m. Familie, Hjørring — Lærer Yde Kirk og Hustru, — Johanne Kirk — Konsulent Olsens og Datter, Slagelse — Fru Olga Jensen Dollerup, København — Fru Frederiksen, Vanløse — Familierne Madsen og Bigaard Hansen, Sdr. Højrup — Seminarielærer Videbæk og Familie, Jellinge — Fru Anna Andersen Bjerre, Lemvig — Dommerfuldmægtig Langkjær og Hustru, Rødding — Lærer P. N. Hansen og Hustru, Østerlars — Agnete Plejdrup, Høng — Lærer Markussen og Hustru, Flade — P. Lauridsen, Kolding — Lærer Tyndskov Petersen og Hustru, Topshøj — Familien Madsen, Fensal, Holte — Carla Lyngbye og Kirstine Pind, København — Gdr. Johs, Nielsen og Hustru, Næsby — Rigsmor Vedsegaard, København — Lilly Eyber, Gudrun Lind, København — Kirsten Poulsen, Roskilde — Nisie Petersen — Signhild Jensen — Grete Eimose Eriksen — Maja Petersen, Ragnhild Jensen og Elna Olsen, Godhavn — Karen Olesen, København — Gerda Kaahansen, København — Ella Olsen, København — Camilla Jacobsen, Slagelse — Elin og Ejnar Waldmann, København — Vilma og Adolf Nielsen, København — Fru Jane Nielsen, København — P. Bregm og Hustru, Helsingør — Dagmar Hansen, København — Karen Using, Erritsø — Karen og Søren Petersen, Laarup — Gerda og Henriette Christiansen, Vollerupgaard — Elly Rasmussen, Korsør — Ragnhild Olesen og Familie, Næstved — Hilleborg Jensen, Valore. og fra Landstingets Formand Jensen Kleis, og fra Dr. Hindhede med følgende Ord:

Kæreste Fru Lauridsen! — Min hjerteligste Lykønsning til de 60! Jeg glemmer aldrig, at De var den første af vore store Husholdningsdamer, der friede til mig i 1907. Jeg sagde jo Ja, men Ægteskabet blev forpurret fra højere Instanser, men jeg regnede jo alligevel i Fjor med Sølvbryllup, og jeg haaber bestemt, at vi naar Guldbrylluppet. Det er jo bare 95 Aar til mig og 84 til Dem. Hjertelig Tak, alt godt.

Deres hengivne

M. Hindhede.

Avisernes Hilsener.

Foruden de lokale Blade „Sorø Folketidende“, „Sorø Amts Dagblad“, „Sorø Social-Demokrat“, „Venstres Folkeblad“, „Sorø Amtstidende“, bragte mange andre Blade Artikler, Udtalelser, Omtale, Interviews, saaledes „Bornholms Tidende“, „Fyns Tidende“, „Holbæk Amts Venstreblad“, „Kalundborg Dagblad“, „Dagens Nyheder“, „Extrabladet“, „Østsjællands Folkeblad“, „Kolding Folkeblad“, „Vejle Amts

Folkeblad“, „Samsø Folketidende“, „Tidsskrift for Husholdning“, „Aarhus Stiftstidende“, „Svendborg Avis“, „Langelands Folkeblad“, „Nordsjællands Venstreblad“, „Skive Folkeblad“, „Ringkøbing Amts Avis“, „Berlingske Tidende“, „Fyns Venstreblad“, „Aarhus Amtstidende“, „Nyhborg Avis“, „Fredericia Social Demokrat“, „Vejle Social Demokrat“, „Aalborg Amtstidende“, „Vendsyssels Venstreblad“, „Næstved Tid.“, „Afholdsdagbladet“,

„**Politiken**“ skrev bl. a.: Fru Lauridsen sidder faktisk som Landets „Husholdningsminister“, selvom hendes berømte Forslag i 1920 om et Husholdningsministerium aldrig blev til mere.

„**Roskilde Dagblad**“ skrev: Fru Magdalene Lauridsen startede Landets første Husholdningsskole i Sorø 1895. Den blev Spiren til det senere landsberømte Ankerhus Skole og Seminarium, der hvert Aar lodser en Flok af unge Kvinder ud i Tilværelsen som dygtige Husholdningslærerinder. Ankerhus' Kursus for Husmødre og unge Piger er velrenomerede, og i hver eneste ung, der drager ud af Ankerhus Skole, vil Fru Lauridsen have en trofast Forbundsfælle for de Husholdningsideer, som hun har praktiseret i et langt Liv. Hun har stedse haft Medbør for sine sunde og rigtige Tanker — kun een Ting er glippet: Forslaget om et Husholdningsministerium, men det bliver saamænd ogsaa nok en Dag Virkelighed!

„**Flensborg Avis**“: I Tirsdags fyldte Fru Magdalene Lauridsen, „Ankerhus“ ved Sorø, 60 Aar. Man vilde i den Anledning have hyldet hende ved en Fest i København. Det vilde Fru Lauridsen ikke, dertil var Tiderne ikke, men Dagen blev en Fest paa Ankerhus.

I de snart forløbne 40 Aar er Fru Lauridsen og hendes Virksomhed blevet kendt Landet over. Hun har været utrættelig i Arbejdet for at fremme de Planer, som hun fandt heldige til Fremme af sund Økonomi og Kvindernes Dygtiggørelse og Udvikling.

Ogsaa til Syd for Kongeaaen spændte Fru Lauridsens Virke ikke alene ved de Elever, der kom paa hendes Skole, men ved de Lærerinder, der udsendtes. To af hendes dyg-

tige Medhjælpere har nu sidst taget ny Jord ind, idet de har overtaget Graasten Husholdningsskole.

Helt let blev det ikke vundet, hvad Fru Lauridsen naaede, det værdifulde naas kun frem gennem Kamp. Men ved at dygtiggøre danske Kvinder overfor det daglige Liv har hun samtidig gjort dem aandelige frie. Staaende midt i en stor Gerning spejder hun stadig lige frisk ud mod Fremtiden for som god Stifinder at udpege nye Veje.

„Næstved Tidende“ skrev: Fru Magdalene Lauridsen har i de sidste 30 Aar hørt til de mest energiske og aldrig svigtende Agitatorer. Havde hun sat sig et Maal, helmede hun ikke, før det var naaet, og var det ene Maal naaet, satte Fru Lauridsen straks et nyt. Netop saadan er Fru Lauridsens seje, jyske Naturel.

Der er maaske dem, der i Aarenes Løb har syntes, at Magdalene Lauridsen nu og da var lidt for paagaende i sine Krav, og at hun undertiden slog „Brødene“ lidt for store op. Det er muligt. Men i en god Sags Tjeneste kan en Smule Paagaenhed være fuldt forsvarlig, og „Brødene“ kom sjældent eller aldrig halvbagte ud af Ovnen. Dertil var Fru Lauridsen for velbevandret i Husholdningens mange og vidtforgrenede Felter, i Teori som i Praksis.

Fru Lauridsen vidste, hvad hun vilde, og det hun vilde, satte hun Kræfter ind paa. Derfor er hendes Gerning gennem de 30 Aar lykkedes saa vel, som den er, og derfor har hun naaet, hvad hun har, et Resultat, som har Krav paa Anerkendelse, og som det er fuldt forsvarligt at benytte en 60 Aars Fødselsdag til at standse et Øjeblik ved og takke for, saaledes som det skete i Gaar i Sorø under festlige og smukke Former.

I „Husmandshjemmet“ skrev S. Wisbech Pedersen: Fra Ankerhus sendte Fru Lauridsen de første Vandrelærerinder ud til Husholdningsarbejdet paa Landet og det Arbejde, disse Lærerinder udførte, blev Grundpillen til Husholdningsarbejdet, saadan som det nu — under mere fast Form — praktiseres rundt omkring i de forskellige Foreninger.

De førte med sig noget af Fru L.s seje Udholdenhed og faste Tro paa, at denne Sag havde en Fremtid for sig,

og endnu mærker man ude i Kursusarbejdet stærke Spor af dem, ligesom endnu flere af dem tager aktiv Del i Arbejdet.

Ankerhuseleverne har alle — bevidst eller ubevidst — i deres Arbejde haft en stor Hjælp og Støtte af Fru Lauridsens Personlighed.

Tænker man over, hvad det er hos Fru L. man holder af og beundrer, tænker man paa hendes hurtige og praktiske Opfattelse af en Sag, hendes utrolige Energi og rige Fantasi, men man samler det hele i hendes rige Personlighed, i hendes Trofasthed overfor Idealet og overfor de Mennesker, hun kommer i Berøring med.

Man maa beundre hende for, hvad hun kan ofre for en Sag, hun tror paa, og for Mennesker, hun holder af og for, at hun aldrig tænker paa sin egen Person, men altid giver af sit eget, før hun forlanger noget af andre.

Alle gode Ønsker for Fru Lauridsen og hendes Hjælpere gennem Aarene og fortsat godt og trofast Arbejde til Gavn for Hjemmene og Ungdommen.

Og i dette Ønske bør ogsaa „Husmandshjemmets“ Læsere være med, for Ungdommens Dygtiggørelse — og ikke mindst Ungdommen fra de mindre Hjem — har Fru Lauridsens allerstørste Interesse. Og det Maal, hun vel har arbejdet stærkest henimod i Aarenes Løb, er en Ordning af Husholdningsundervisningen, saadan at den bliver let tilgængelig og økonomisk overkommelig for *alle* unge Piger.

Hjemmets største Skat

den glade Husmoder.

„Hjemmet bør gøres til Kvindernes bedste Arbejdsplads“.

Over denne Overskrift bragte „Politiken“ ved Erh. L. et fornøjeligt Interview med Fru Lauridsen — og paa Spørgsmaalet: Hvordan er Deres Ideal af en Husmoder? svarer M. L.: Den glade Kone i Huset er Hjemmets værdifuldeste Skat! Husmoderen, som er glad for sit Arbejde, glad for det, hun *har*, og glad ved at *klare* sig med det, hun har!

Dagene derefter.

Fru Lauridsens 60-Aars Dag blev en stor Oplevelse for Ankerhus og dets Venner og sikkert ogsaa for hende selv personlig. Selve Fødselsdagen bragte jo et Væld af Anerkendelse, af Hilsner, af Blomster og andre Gaver, men det formede sig saa naturligt altsammen og derfor saa kønt.

Andendagen blev næsten lige saa festlig — Johanne Juul og Søren Anton Lundgaards lille Dreng blev døbt i Pedersborg Kirke af Pastor Vedde og fik Navnet Anker, og man var enige om i den Anledning at holde et rigtig gammeldags Andendags-Gilde og Fru Borgbjerg, Kirsten Vang, og alle de andre Gæster, der efterhaanden samledes, morede sig dejligt. Der blev ved Bordet talt baade i Spøg og i Alvor, talt syndigt af Fru Dalmark og smukt af Pastor Vedde om gamle Dage, om Livet og Hjemmene i Astrup og i Levring, og Ebba Drewes holdt en storartet Tale for lille Anker. Man sang de Sange, man ikke naaede den første Dag, deriblandt en smuk Sang til „Mor Magda“ af Martinus Thomsen i Kongsvang, en udmærket Sang af Lundgaard, og de tre Bjerre-Sange (af Karen, Elise og K. Bjerre) — og saa frydede man sig over Fødselsdagsfesten paa Postgaarden, over at saa mange var med, over at vor kære gamle Vaskekone saavel som Kammerherreinden var med, — og at man kunne holde en saadan Fest uden Spiritus.

Og saa fik Fru Lauridsen aller en stor Fornøjelse, en en stor Glæde vist ogsaa, da der af Postens Dyrger dukkede en ny Aargang op af „Tidens Røst“, hvor Redaktøren, Fru Sofia Christensen, havde skrevet den sædvanlige „Spids“ og „Profil“ naturligvis til Ære for M. L., hvor Fru Dagmar Nielsen med sin Lykønskning skrev:

„Ej er det dødt, hvad de sønked i
Tidens Strøm“ — —

Saa taler Skjalden og saaledes bør os at tro:

Genlyd af „Tidens Røst“

lever i Menneskesind

om i denne Stund

forstummet er Røsten selv,

hvor Hr. Halvorsen havde benyttet Lejligheden til at lade Bladet sende en Hilsen med Tak for sidst — og Redaktør Nyberg til at sige: „God og tro, hun fik alt til at gro“, hvor Sekretæren, Frk. Seidelin-Larsen, hilste Til Lykke, og Chauffør og Redaktionsbud, Kaj og Vibeke, gratulerede.

Det ene med det andet vilde Fru L. gerne tage som et godt Varsel for Fremtiden — og en følt Tak for alt, hvad der var blevet hende givet, sendte hun ud paa sin Daabsdag den 9. Maj.

Tak!

For at den Venlighed, der blev vist mig paa min 60-Aars Fødselsdag d. 25. April, vil jeg gerne sige Tak.

Tak for de mange Blomster, de skønne Roser, de grønne Planter, de smukke Gaver, de kærlige Tanker, de gode Breve, de telegrafiske Hilsener, jeg blev glædet med.

Tak for Hilsener og opmuntrende Gaver fra Medhjælpere, fra Kolleger, fra tidligere Elever, og Tak for det festlige Fødselsdagsgilde, Sorø holdt for mig.

I Ærbødighed og Ydmyghed takker jeg for al den Anerkendelse, der blev ydet mig og det Arbejde, jeg er med til at repræsentere.

Gid jeg maa faa Lykke til endnu en lille Tid at tjene Hjemmenes Sag og være den givne Tillid værdig.

Ankerhus, d. 9. Maj 1933.

Magdalene Lauridsen.

